

Põlva valla lasteaiad tantsisid eesliinitöötajate toetuseks

Tantsivad Põlva Lasteaed Pihlapuu töötajad.
Autori foto

“Tants on hea füüsiline treening igas vanuses inimestele ja mõjub positiivselt tervisele mitmel viisidel: muudab luud ja lihased tugevamaks, tugevdab inimese kopsu ja südant, suurendab painduvust ja koordineerimise võimet, parandab ruumilist tajumist, suurendab närvisüsteemi ja meelte funktsionaalsust, aitab langetada kaalu, tõstab tuju, suurendab inimese enesekindlust, vähendab sotsiaalset tõrjutust, vähendab riskikäitumist.” (Arts Council England, 2006).

Aprillikuu kahel esimesel nädalal, iga päev kell 12.00, kogunesid Pihlapuu töötajad – õpetajad, assistendid, õpetaja abid, abipersonal, kõõgijõttajad, juhtkonna liikmed – ja lapsed erinevates õueala kohtades ja tantsisid koos. Tantsusammud õpetas selgeks muusikaõpetaja Nele Ristee. Tantsimine toimus värskes õhus ja üksteisest hajutatult. Tantsimise ja filmimise ajaks oli tagatud laste järelevalve.

Tantsuline väljakutse toetas personali vaimset ja füüsilist tervist, tugevdas meeskonnatunnet ja motiveeris koostegemistahet olukorras, kus igapäevase elu pingetega toimetulek võib hetketi olla keeruline.

Esitasime tantsu väljakutse ka teistele Põlva maakonna lasteadele. Meie üleskutsel vastasid Lepatriinu, Mesimummi, Muumioru, Kaari ja Illikuku lasteaiad. Tänuõnad kõikidele osalejatele ja kaasa tantsijatele. Monteerin nende poolt saadetud videoklipid Pihlapuu omaga kokku ja tulemuseks on meeleolukas koostööprojekt: Põlva valla lasteaiad tantsivad eesliinitöötajate toetuseks.

“Jerusalema challenge” - tantsuväljakutse - sai alguse eelmise aasta veebruaris, kui Covid-19 pandeemia tõttu hakati maailmas riike sulgema. Edela-Aafrikas Angolas tegutsev rühmitus Fenómenos do Semba, kuhu kuulusid neli meest ja kaks naist, salvestasid video, kuidas nad jalga dega tippides tantsisid, samal ajal taldrikut süües neid maha pillamata. Selle eeskujul sündisid tantsuvideod paljudes riikides üle maailma, milles kopeeritakse algses videos nähtud tantsusamme.

Tantsuvideodes astuvad üles eesliinitöötajad üle maailma: meditsiinitöötajad, politseinikud, päästetöötajad, õpetajad, müüjad, puhastusteenindajad ...

Mari-Liis Kasak
Põlva Lasteaed Pihlapuu

Koroonapiirangutest hoolimata areneb Põlvas tantsukultuur ikka edasi

Pandeemiapiirangud pole põlvalaste loovust vähendanud. Hiljuti sündis tants, mille nii muusika kui sammude autorid on põlvamaalased.

Kõigepealt oli muusika - hoogne viis “Kokkuhoiu polka”, mille sõnade autor on Andres Lehestik ning meloodia seadis Kristin Kaha. Selle aasta alguses mängis loo linti ansambel Kõhukesed - Toomas Ojasaar, Kaido Kaha, Ivori Saare ja Raivo Sildoja.

Sõnade autor on öelnud saateks: “Teadlased on kindlaks teinud, et tantsimine pikendab eluiga. Hoogsalt tantsu vihtudes on võimatu olla nukker ja norus. Tantsimine loob siia ilma rõõmu, mida saab jagada! Aga jagatud rõõm, teadagi ... Nende lustlike lõõtsahelide saatel on tunne, justkui tantsisid polkat eesti keeles. Hoidkem kokku!”

Tantsuõpetaja Andre Laine sõnul kulgeb juba teine hooaeg tantsijate jaoks teisiti ning nende innustamine ja tantsuhoi elavana hoidmine on tõsine väljakutse. Ta tegi tantsust õppevideo ja kutsus inimesi üles sammud selgeks õppima, siis filmima oma tantsu ning postitama sellest video ürituse sotsiaalmeedia lehele. Hoolimata tantsu nimest, on tants mõeldud vaid ühele segapaarile ning filmida tuli vabas õhus.

“Projekt läks hästi ning osales üle 20 tantsija. Postitatud videotest on tore vaadata, kuidas mõni tantsib pankrannikul, mõni parkimismajas ja mõni üldse Intsikurmus,” ütles Andre Laine. Tantsudest pannakse kokku Zoomi stiilis kollaaž, kus iga paar saab teha oma osa ning millest lõpuks tuleb kokku terviklik tantsuvideo.

Kokkuhoiu polka sammud näitasid Youtube’is ette Andre Laine ja Laura Nagel Meie Studiost. Foto Youtube’i videost.

Millest selline nimi - Kokkuhoiu polka? Kas millegi pealt on kokku hoitud?

“Ei! Aeg on selline, kus tuleb distantse hoida, kuid raskusi saab ületada kokku hoides. Polkat ei saa ju tantsida üksinda! Vaid ikka kahekesi,” naeris Andre Laine.

Kas tants jääbki Youtube’i? Või saab sellest Põlva oma polka, mida tantsitakse ka tantsupidudel?

“Jah, plaan on see viia ikka rohkemate tantsurühmadeni ja miks mitte ka tantsupeole,” vastas tantsuseade looja Andre Laine.

Põlva Teataja

Nagu paljudesse teistesse Eestimaa piirkondadesse, saabus Jüri-öö Märkutuli mootorratturitega ka Põlvasse. Aitäh tuletoojatele motoklubist Rõuge Mägilased! Tulest süüdatud küünlad asetas abivallavanem Janika Usin Vabadussõjas langenute mälestussamba jalale.

Kirjalik enampakkumine kinnistute võõrandamiseks

Põlva Vallavalitsus korraldab kirjaliku enampakkumise kahe kinnistu müügiks:

- Kaaru külas asuva Ilomäe kinnistu (katastritunnus 62201:001:0716, üldpind 2,21 ha, sihtotstarve elamumaa 100%, sh 1,04 ha metsa) alghinnaga 11310 eurot, tagatisraha 200 eurot.

- Kauksi külas Päikese kinnistu (katastritunnus 62201:001:1061, üldpind 10 308 m², sihtotstarve elamumaa 100%) alghinnaga 4750 eurot, tagatisraha 200 eurot.

Kirjalikud pakkumised palume esitada kinnises ümbrikus märgusõnaga “Vallavara müük koos vara nimetusega” hiljemalt 03.05.2021 kell 9.00 Põlva Vallavalitsusse aadressil Keldrikaela tee 2, Mammaste küla, Põlva vald.

Rohkem infot Põlva valla kodulehel.

Lisainfo:

Märt Eskor, finantsosakonna juhataja
tel 799 9487, +372 516 5864.

Projekteerimistingimuste määramine

Põlva Vallavalitsus on väljastanud projekteerimistingimused:

- Põlvas Tartu mnt 1a kinnistule (katastritunnus 61901:001:0285) käsipesula, gaasimahuti ja reklaamplakati rajamiseks/püstitamiseks.

- Tromsi külas Rüütli katastriüksusel (katastritunnus 62101:001:0409) detailplaneeringus määratud ehituslike, arhitektuuriliste ning kujunduslike tingimuste täpsustamiseks ja ehitiste ehitusprojekti koostamiseks.

- riigitee nr 18160 Leevijõe-Karilatsi km 0,455–2,195 ja 18115 km 7,296–7,345 kaitsevööndiga kattuv alal jalgratta- ja jalgte ehitusprojekti koostamiseks.

Põlva Teataja

Volikogus

Tunnistati osaliselt kehtetuks Põlva linnas Lao tänav 5 ja 15 kinnistute detailplaneering - positsiooni 3 (Vabriku tn 40, katastritunnus 62101:001:0028) krundipiiri. Vabriku tn 40 katastriüksusel planeeringuga kehtestatud krundipiiride kehtetuks tunnistamine ei too kaasa planeeringu põhilahenduse muutmist ega takista planeeringu elluviimist.

Võeti vastu **Kiidjärve külas Ubina katastriüksuse detailplaneering** ja suunati avalikustamisele. Uue planeeringulahendusega tehakse ehituskeeluvööndi vähendamise ettepanek ca 38–49,7 m , et võimaldada vajaliku tee ning parkimisala rajamist. Planeeringuga ei muudeta katastriüksuse piire, hoonestusala on määratud arvestusega, et see oleks naaberhoonetest vähemalt 40 m kaugusel ning jääks väljapoole ehituskeeluvööndit.

Võeti vastu **Põlva valla teehoiukava aastateks 2021–2025.** Teehoiukava eesmärgiks on koostada valla vajadusi ning võimalusi arvestav kava, millega planeerida valla eelarvest teede ehituse- ja hooldusega seonduvat rahastamist, samuti teavitada avalikkust vallateede ja tänavavõrgu korrashoiul planeeritavatest tegevustest.

Teeregistri andmetel (seisuga 12.11.2020) oli Põlva valla kohalike teede nimekirjas 602 teed kogupikkusega 679,16 km. Neist metsateid on 135,70 km, avalikke teid 514,16 km ja mitteavalikke teid 29,39 km. Kruusa- ja pinnasekattega teede osakaal valla kohalikest teedest on 90,5% ning erineva kõvakattega teede (asfalt või kergkate) osakaal on 9,5%.

Muudeti Elamutele toetuse andmise korda. Tõsteti toetuse määra hajaasustusalal korterelamute välisfassaadi või katuse ehitus- või ümberehitustööde kogumaksumusest – senise 10% asemel 30%. Samuti kehtestatakse korterelamute ümberehitamise maksimaalseks toetuseks hajaasustusalal 1000 eurot ühe korteri kohta.

Põlva vallas on 11.02.2021 seisuga ehitisregistri järgi 235 korterelamut. Neist 191 korterelamut paikneb tiheasustusalal ning 44 hajaasustusalal. Hajaasustusalal paiknevates korterelamutes on kokku 300 eluruumi.

Kiideti heaks Põlvamaa arengustrateegia 2035+ tegevuskava aastateks 2021–2024. Põlvamaa arengustrateegia tegevuskava vaadatakse igal aastal üle ning kiidetakse heaks omavalitsuste volikogude otsustega. Tegevuskavasse on lisatud ja muudetud tegevusi omavalitsuste ettepanekul.

Otsustati **Ahja Lasteaia Illikuku ja Vastse-Kuuste Lasteaia Kaari ümberkorraldamine.** Asutused liidetakse ning moodustub juriidiliselt üks asutus, millel on kaks tegutsemise kohta. Lapsevanematele on lasteaia teenuse kasutamine tagatud endises mahus nii Ahjal kui Vastse-Kuustes.

Volikogu otsustas kasutada **kinnisasja ostueesõigust Põlva linnas Oja tn 5** asuva kinnistu (katastritunnus 62001:002:0048, pindala 1100 m², maa sihtotstarve elumaa 100%) ostuks hinnaga 6000 eurot. Tegu on ühe garaažiboksiga keskväljaku piirkonnas.

Järgmine vallavolikogu istung toimub 29. aprillil 2021.
Põlva Teataja

Uus administratiivhoone

Valdade ühinemislepinguga leppisid liituvad omavalitsused kokku tulevased investeeringud, sealhulgas ka need, mille jaoks saadi riigilt ühinemistoetust. Kõikide ühinenud valdade esindajad olid üksmeelel, et sobilikku hoonet uue vallavalitsuse tarbeks pole ning mõistlik on ehitada uus vallamaja. Nii pandigi ühinemistoetuse investeeringute nimekirja Põlva valla uus administratiivhoone. Kuna tegu on riigilt saadud toetusrahaga, ei saa seda lihtsalt niisama mujale suunata, selleks tuleks muuta ühinemislepingut, aga see on päris keeruline protseduur. Vallamajas oleks täna vaja töökohta 55 teenistujale, saali volikogu istungiteks ja ruume väiksemateks koosolekuteks, samuti pidulikeks peretoiminguteks. Vallavolikogu analüüsis erinevaid olemasolevaid võimalusi ja otsustas, et ehitatakse uus maja.

Arhitektuuri- ja projekteerimishanke võitis Kolm Koma Arhitektid OÜ. Keskväljaku äärde ehitatava uue haldushoone ehitusprojekt valmib juba suvel. Arvestades, et Põlva vallamaja asukoht ja ehitus on juba aastaid pakkunud kõneainet rahvale, anname selles kirjutises veelkord ülevaate uue administratiivhoone ehitusest ja sellega seotud valikutest.

Praegune olukord

Hetkel töötab Põlva Vallavalitsus kolmes erinevas hoones. Vallavanem Georg Pelisaar ja finantsosakond asuvad Mammastes Keldrikaela tee 2. Abivallavanem Janika Usin koos kantselei, sotsiaal-, haridus- ning kultuuriosakonnaga töötavad aadressil Kesk 15 ehk Põlva kultuurikeskuses. Abivallavanem Martti Rõigas koos ehitus- ja planeerimisosakonnaga jagavad Võru tänav 1 maja Põlva Muusikakooliga.

Uue vallamaja valmimisel saaksid muusika- ja kunstikool kauaoodatud lisapinda, kultuurikeskuses vabanevaid ruume aga sooviksid rentida Omavalitsuste Liit ning Põlvamaa Arenduskeskus. Keldrikaela tee 2 maja on suure tõenäosusega parima müügi-potentsiaaliga vallale kuuluv kinnistu. Tavapärase, et majade kasutusala vahetub. Kunagi oli Keldrikaela tee 2 kolhoosi keskushoone, rohkem kui sajand tagasi oli vallavalitsus aga Mammastes, nii-öelda vanas jahimajas, kuhu nüüd plaanitakse hoopis loomekeskust ja pillimuuseumi.

Tõenäoliselt otsib ka riik peagi Maavalitsuse hoonele uut omanikku, sest nii Põlva, Räpina kui ka Kanepi volikogud kinnitasid märtsis uue Põlvamaa arengu strateegia dokumendi, milles nähakse uue riigimaja asukohana Põlva keskväljakut.

Miks ei sobinud vallamajaks endine maavalitsuse (Kesk 20) hoone?

Hoolimata sellest, et on spekulieritud maavalitsuse hoone renoveerimisega, ei oleks olnud mõttekas valla raha sinna investeerida. Esiteks on hoone 2000m² ehk kaks korda suurem, kui vallavalitsusel vaja. Suureks miinuseks on, et Kesk 20 hoone korrused on kahe erineva tasandi peal ning isegi esimesele korrusele saamiseks on vaja üles minna trepist. Nii on hoones sisuliselt viis korrust, kuid puudub lift. Seega oleks hoonesse pidanud investeerima suure summa, et teha vallavalitsuse teenused liikumispuudega inimestele kättesaadavaks ning isegi siis, ei muuda see hoone

geograafilist asetust, mis on “künka otsas” ja veidi paremini ligipääsetav vaid tagauksest. Kinnistu tänane haldaja Riigi Kinnisvara AS viis läbi uuringu, mille põhjal jõuti järeldusele, et hoone rekonstrueerimine läheks maksma vähemalt 2,8 miljonit eurot, mis on peaaegu kaks korda rohkem, kui uue vallamaja ehitamine. Ning isegi siis ei tuleks renoveeritud hoone sama energiasäästlik, kui uus. Lisaks sellele ei ole seal piisavalt parkimiskohti, aga jalgsi ligipääs kõrgest trepist pole kõigile võimalik. Täna-seks on ka Riigi Kinnisvara jõudnud seisukohale, et endist maavalitsuse hoonet riigimaja tänastele nõuetele vastavaks renoveerida ei ole mõtet ja otstarbekam on ehitada uus.

Miks ei ostetud Põlva Kaubamaja (Kesk 10)?

Kuigi kaubamaja asub geograafiliselt heas kohas ning on liftiga, on hoone praeguse seisuga müügis 1,5 miljoni eest. Kaubamaja vajaks aga kindlasti veel täiendavaid investeeringuid, ehk siis ostusummale lisanuks veel omakorda hoone ümberkorraldamise ja renoveerimise kulud. Lõpptulemus oleks aga ikkagi poolik.

Põlva uue haldushoone arhitektuurikonkursi võitis Kolm Koma Arhitektid OÜ tööga LAVALAVA. 1020 m² hoone ehitatakse uue keskväljaku otsakrundile ning projekteeritakse just Põlva vallavalitsuse tarbeks. See tähendab, et vallamaja on täpselt nii suur, kui vaja ning ergonomilise jaotusega nii töötajate kui külastajate jaoks. Hoone välisilme saab olema puidust, et sobida võimalikult hästi Põlva linna rohelisse atmosfääri.

Keskväljaku äärde planeerib veel ühte hoonet eraettevõtja. Nagu varasemalt mainitud, siis vastavalt kõigi Põlvamaa omavalitsuste volikogude otsusele, eelistatakse ka uue riigimaja asukohana keskväljakut. Sinna tuleks näiteks maksu- ja tolliamet, rahvakultuuri keskus ja muud olulised riigiametite esindused. Need kaks hoonet koos vallamaja, uue turu ja taastatud järvega tooks kindlasti senisest rohkem elu ka maakonnakeskuse keskväljakule, kus tekiks konkreetne linna süda.

Uue vallamaja ehituseks on Põlva vallavolikogu eraldanud 1,5 miljonit eurot, mille eest ehitatakse keskväljaku äärde uus energiasäästlik hoone, kus oleks vallakodanikel võimalik saada kõiki valla poolt pakutavaid teenuseid. Kuna praegu asuvad valla töötajad kolmes eraldi hoones, on nii osakondade kui ka töötajate omavaheline suhtlus suuresti raskendatud. Ühes hoones tekiks kindlasti ka rohkem sünergiaid.

Olukord mujal

Alates 2020. aastast kehtib avalike hoonete ehitamisel ja olulisel rekonstrueerimisel A-energiaklassi nõue. Seetõttu ongi tihti peale otstarbekam ehitada uusi hooned, sest renoveeritavate hoonete puhul on A-energiaklassi nõudeid keeruline ja kulukas saavutada.

Uus vallamaja ehitati hiljuti Saele, uue haldushoone ehitus käib Viljandis ning uue hoone ehituse poole liigub ka Võru linn. Mitmete riigimajade puhul üle Eesti, seda ka Põlva puhul, on jõutud arusaamale, et uue hoone ehitamine on otstarbekam kui vana rekonstrueerimine.

Põlva Teataja

Detailplaneeringud

Kiidjärve külas Ubina katastriüksuse detailplaneeringu avalik väljapanek toimub 19. aprillist – 21. maini 2021. Planeeringuala suurus on 5390 m² ning planeeringuga tehakse ettepanek vähendada Kiidjärve kalda ehituskeeluvööndit umbes 38–49,7 meetrini veepiirist, et võimaldada tee rajamist. Planeeringuga ei muudeta katastriüksuse piire, hoonestusala on määratud arvestusega, et see oleks naaberhoonetest vähemalt 40 m kaugusel

ning jääks väljapoole ehituskeeluvööndit. Planeering lubab lisaks olemasolevatele väikehoonetele (ei kuulu ehitusõiguse alla) ehitada ühe elamu ja abihoone.

Detailplaneeringuga saab tutvuda Põlva valla veebilehel: <https://www.polva.ee/ubina-kiidjarve-kula>, kellel veebis tutvumise võimalus puudub, võib planeeringuga tutvumise aja ja koha kokku leppida telefonil 5347 1669. Kirjalikke arvamusi detailplaneeringu kohta saab esitada Põlva Val-

lavalitsusele avaliku väljapaneku ajal aadressil Kesk tn 15, Põlva linn, Põlva vald või e-postiga aadressil info@polva.ee.

Põlva Vallavolikogu 25.03.2021 otsusega nr 1-3/8 tunnistati osaliselt kehtetuks **Põlva linnas Lao tänav 5 ja 15** kinnistute detailplaneeringu positsiooni 3 (Vabriku tn 40, katastritunnus 62101:001:0028) krundipiirid. Vabriku tn 40 katastriüksusel planeeringuga kehtestatud krundipiiride kehtetuks tunnistamine ei too

kaasa planeeringu põhilahenduse muutmist ega takista planeeringu terviklahenduse elluviimist.

Võeti vastu ja suunati avalikule väljapanekule **Põlva linnas Maarja tn 2b** katastriüksuse ja lähiala detailplaneering. Planeeringuala suuruseks on ca 1540 m², tegu on planeeritava parklaalaga Põlva Muusikakooli ja rajatava valla administratiivhoone vahel.

Ehitus- ja planeeringuosakond

Mis saab Põlva järvest?

Käesoleva aasta suvel alandatakse paisjärve veetaset, et Transpordiametil oleks võimalik valmis ehitada uus sild. Plaanide kohaselt pidi veetaseme alandamine algama maikuus, aga tänaseks on keskkonnaameti taotlusel järve veetaseme alandamise tähtaega edasi lükatud ning töödega alustatakse mai asemel juunis.

Plaan järve veetaset alandada on tekitanud elavat arutelu järve tuleviku osas. Inimestele on oluline, et paisjärvel asuv saar säilitatakse, aga on kuulda olnud ka arvamust, et paisjärv peab jääma tühjaks kuni on setetest puhastatud. Kindel on see, et saare püsijäämist ei ohusta miski, ükski tehtud uuring ega tänane lähteülesanne saare likvideerimist ette ei näe.

Järve puhastamise protsessiga on lood keerulisemad, sest ühe paisjärve puhastamine on juba uuringute ja eeltööde mahult aastaid kestev protsess. Annan siinkohal ülevaate, kui kaugel nende töödega täna ollakse.

Põlva vallavalitsus alustas vastavate toimingutega juba 2018. aasta lõpul, mil tellis uuringu ja tervendamiskava „Põlva järve vee-keskkonnale avalduva koormuse uurimine ja Põlva järve tervendamiskava koostamine”

Töö koostajaks oli AS Kobras, kes omakorda kaasas mitmed Eesti Maaülikooli eksperdid. Töö koostamine ja uuringud võtsid ligi kaks aastat aega. Mahukas, rohkem kui 100 leheküljeline töö valmis 2020. aasta jaanuaris ja on kõigile tutvumiseks leitav Põlva valla kodulehelt.

Uuringust selgub, et pikaajalisema tulemuse saavutamiseks oleks mõistlik kogu järve sette eemaldamine, mille puhul saavutatakse järve keskmiseks sügavuseks ligi 3,5 meetrit. Eemaldatava sette kogus on ca 310 000 m³ ning selle eemaldamisel suureneks veemaht 1,41 korda. Kuna uuringute tulemusel on teada mahud, saame arvutada ka ligikaudset maksumust.

Kui võtta aluseks tänased hinnad, siis sette väljakaevet ja vedu kuni 5 km raadiuses maksab 6 eurot m³. Arvatava sette koguse - 310 000 m³ - puhul teeb see maksumuseks 1,86 miljonit eurot. Siia võivad lisanduda veel settetiikide rajamise maksumus ning muud vajalikud tööd.

Et üldse rääkida reaalsest järve puhastustööst, tuleb koostada Põlva järve tervendustööde ehitusprojekt ja viia läbi keskkonnamõtjude hindamine. Need tegevused on ka vallavalitsuse poolt

algatatud. Selles protsessis selgub ka settetiikide rajamise vajadus. Eelnevalt on võimalik teha ainult nõ pisemaid töid (kuni 500m³ ulatuses). Käesoleva aasta eelarves on järve tervendamise ja puhastamisega seotud tegevustele ette nähtud 200 000 eurot. Vastav riigihange on vallavalitsuse poolt läbi viidud ning leping rahalises mahus 32 266 eurot tervendustööde ehitusprojektiks ja keskkonnamõtjude hindamiseks sõlmitud. Kuna keskkonnamõtjude hindamise läbiviimine käib vastavalt seaduses ette nähtud ajaraamistikule ja on pikk protsess, siis lõplik töö valmimine on suure tõenäosusega alles 2022. aasta keskel.

Keskkonnamõtjude hindamine näeb ette mitmes etapis projekti avalikule väljapanekule suunamist ning avaliku arutelu läbiviimist, kus on võimalik asjast huvitatud isikutel kaasa rääkida. Kui keskkonnamõtjude hindamine on läbi viidud ja tervendustööde ehitusprojekt koostatud saab otsida ka võimalike toetusmeetmeid ja rahastusallikaid.

Sellest tulenevalt on kõlanud mitmeid kordi küsimus, et kas järv jääb siis aastateks tühjalt seisma?

Kuna keskkonnamõtju hindamise tulemused ja tervendustööde ehitusprojekt valmib alles 2022. aasta keskel, mille järel on vaja leida piisavad rahalised vahendid ning seejärel korraldada vastavad riigihanked, siis ei ole järve seisukohalt mõistlik seda aastateks tühjana seisma jätta. Vastasel juhul hakkab seal areneva järvele mitteomane taimestik, mida aga ei juhtu, kui järv on veega täidetud. Pikema perspektiivi mõttes vajab järv küll setetest puhastamist, kuid see tegevus saab aset leida kõige varasemalt aastatel 2023-2024 ning seetõttu ei pea järv aastaid kasutult tühjana seisma, sellest ei oleks kasu ei järvele ega ka Põlva elanikele.

Eeltoodust tulenevalt saab öelda, et seekord aastateks “musta auku” järve asemel Põlvasse ei jää. Järv paisutatakse pärast sila ja veelauapargi ehitust uuesti üles ning setete eemaldamiseks alandatakse veetaset uuesti siis, kui tervendustööde ehitusprojekt on koostatud, keskkonnamõtjude hindamine läbi viidud ning vajalikud rahalised vahendid leitud. Käesoleval aastal saame eelarves olevast järve puhastamiseks mõeldud rahast väiksemate töödena käsitleda ranna-ala puhastamist ja korrastamist.

Martti Rõigas
abivallavanem

Veelauapargi ehitustöödega alustatakse käesoleval suvel

Järve veetaseme langetamine võimaldab alustada ka veelauapargi ehitustöödega. Põlva järvele veelauapargi ehitamise idee ulatub juba aastate taha, kus 2015. aastal kehtestatud Põlva järve rannaala puudutava planeeringuga veelauapargi loomise võimalus planeeringusse sisse kirjutati.

Loodava ringsüsteemis viiemastilise raja pikkuseks on pisut üle 500 meetri, mis võimaldab samaaegselt rajal sõita kuni 6 inimesel. Raja projekteeris ja ehitab Snow & Wakeboard Solutions OÜ. Antud ettevõtte on alates 2011. aastast paigaldanud üle 100 süsteemi 20 erinevas riigis. Huvitava faktina võib välja tuua, et välismaise nime ja rahvusvahelise haardega ettevõtte asub tegelikult Põlvamaal Maaritsa külas.

Kui väikesed veelauaparked on Eestis mitmeid, siis ringsüsteemis radasid, millega saab tulevast Põlva järvel asuvat rada võrrelda on Eestis ainult üks. Hetkel asub ainuke ringsüsteemis rada Kamari paisjärvel Põltsamaal, mis avati eelmisel aastal ja külastajate nappust seal ei esinenud. Esimene hooaeg, mis kestis 111 päeva, tõi kokku enam kui 10 000 külastajat.

Veelauapargi valmimisel korraldab vald hanke rajale operaatori leidmiseks, kellel saab olema kohustus investeerida ja pakkuda ka muid lisateenuseid, muuhulgas aerusurfilaua- ning paadilaenuust. Kõike seda ees-

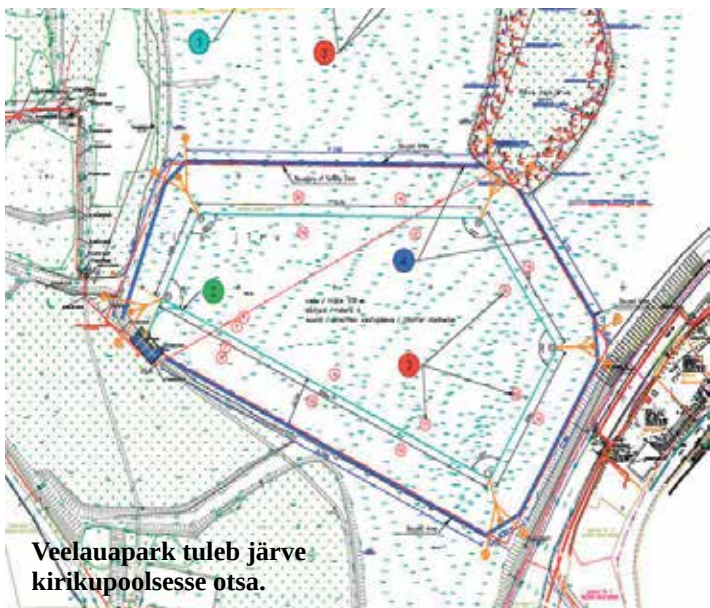
märgil, et Põlva järvest saaks aktiivse puhkuse veetmise koht, mis meelitab sinna inimesi ka väljaspoolt maakonda.

Veelaua puhul ei ole tegemist ainult meelelahutusliku alaga, vaid ka spordialaga, mille tipud võistlevad maailmameistrivõistlustel. Kuna tegemist on populaarsust koguva spordialaga ja rahvusvaheline veesuusa ja veelaua föderatsioon (IWWF) on Rahvusvahelise Olümpiakomitee poolt tunnustatud, siis on peetud ka läbirääkimisi, et ala oleks esindatud juba 2024. aastal Pariisi olümpiamängudel. Kuidas sellega läheb, näitab aeg.

Veelauapargi raja ehitust rahastatakse COVID-19 eriolukorras kohaliku omavalitsuse üksustele investeringuteks mõeldud toetusest, kus toetuse eesmärgiks oli toetada kohaliku omavalitsuse üksusi uute investeringute elluviimisel, et aidata kaasa ma-

janduse elavdamisele eriolukorra järgselt. Veelauapark sobib sellesse meetmesse, sest pargi loomisega ja opereerimisega tekib ka mitmeid töökohti. Riigihanke “Põlva veelauapargi ringkaabelsüsteemi ehitus” viis läbi Põlva Haldusteenistus, lepingu maksumuseks on 383 145 eurot.

Martti Rõigas
abivallavanem

Veelauapark tuleb järve kirikupoolsesse otsa.

Lasteaedade kohatasust ja spordikooli õppetaskust vabastamine

Põlva vallavalitsus otsustas märtsikuus, et ei küsi munitsipaallasteaia teenust kasutatavalt lapsevanematelt lasteaia kohatasu alates 11. märtsist kuni 11. aprillini 2021. Nüüd pikendati lasteaia kohatasust vabastaminekuni 25. aprillini 2021. Sel ajavahemikul kohta kasutanud laste eest tuleb vanematel maksta ainult toidukulu tasu.

Aprillikuu eest ei väljastata õppemaksu arveid ka Põlva Spordikooli õppuritele.

Põlva Teataja

Põlva valla lasteaedade suvine töökorraldus

Põlva valla lasteaedade suvepuhkuste perioodid:

- Ahja Lasteaed Illikuku 5. juulist – 1. augustini;
- Mooste Lasteaed Tammetõru 5. juulist – 1. augustini;
- Tilsi Lasteaed Muumioru 1. juulist – 1. augustini;
- Vastse-Kuuste Lasteaed Kaari 5. juulist – 1. augustini;
- Põlva Lasteaed Lepatriinu 28. juunist – 6. augustini;
- Põlva Lasteaed Mesimumm 28. juunist – 25. juulini ja 9. augustist – 22. augustini;
- Põlva Lasteaed Pihlapuu 26. juulist – 22. augustini.

Valvelasteaiad 2021. aasta suveperioodil tööpäeviti kella 7-18: Põlva Lasteaed Pihlapuu 28. juuni – 23. juuli Põlva Lasteaed Mesimumm 26. juuli – 6. august Põlva Lasteaed Lepatriinu 9. august – 20. august

Valvelasteaias koha saamiseks tuleb esitada digiallkirjastatud vormikohane avaldus Põlva Lasteaed Pihlapuu õppealajuhatajale (e-kiri: mari-liis@pihlapuu.ee) hiljemalt 15. mail.

Põlva Teataja

Põlva vald on partneriks MTÜ Johannes Mikhelsoni Keskuse projektis „Noored unistuste töökohani“, mille tegevused aitavad Võru-, Valga ja Põlvamaal noortegarantii tugisüsteemi abil tuvatatud noortel leida püsiv töö ja/või õppimisvõimalus.

Projektis on kuus põhitegevust:

- 1) tööotsingukoolitus “ Kuidas jõuda oma unistuste töökohani” (sotsiaalsete-, toimetuleku-, tööotsingu- ja õpioskuste arendamiseks),
- 2) tööklubi ja õppekäigud,
- 3) erialane täiendkoolitus,
- 4) tugisüsteenus,
- 5) nõustamisteenused (psühholoogiline, karjääri-, sõltuvus- ja võlanõustamine),
- 6) tööpraktika.

Tegevustes osaleb vähemalt 70 noort ning eeldatavalt asub tööle neist 15%, väga hea tulemus on ka õppima asumine. Iga projektiga liituja osaleb just talle vajalikes tegevustes tema jaoks sobivas mahus – vajaduspõhiselt ehk „rätsepaülilkonna“ põhimõttel. Tegevustes osalejale on toetavateks võimalusteks stipendium, sõidutoetus, samuti tasuta toitlustus tööotsingukoolitusel.

Sel viisil pakub Johannes Mikhelsoni Keskus Noortegarantii abil tuvatatud noortele kompleksset toetussüsteemi, loob osalejatele kaasaegse ning toetava keskkonna tööotsingu-, sotsiaalsete ja toimetulekuoskuste arendamiseks ning tööks vajalike teadmiste ja vilumuste omandamiseks. Suurt rõhku pannakse pakutavate teenuste kvaliteedile (keskus rakendab CARE metoodikat) ja individuaalsele lähenemisele.

Projekti toetab Euroopa Sotsiaalfond summas 346 179,33 eurot.

Kui soovid projektis osaleda või saada lisainfot, siis võta palun ühendust sotsiaaltöõspetsialist Maarika Tikmaniga, mob 5196 6411, e-post maarika.tikman@polva.ee.

Sotsiaalosakond

Korterelamute toetuse taotlusi oodatakse 15. maiks

Põlva vald toetab korterelamuid järgmistel remonditöödel: krundisisesed teed ja platsid, välisvalgustus, elamu välisfassaad (sokli ja välisseinte remont, akende ja välisuste vahetus, rõdude remont) ja elamu katus. Eramutel toetatakse värvimist. Toetuse saamiseks esitada Põlva Vallavalitsusele **taotlus 15. maiks 2021.**

Nõuded taotluse esitamiseks on toodud allpool. Toetuse taotleja peab võtma vähemalt kaks hinnapakumist. Teatud töödel on vajalik projekt. Taotluse vorm on valla kodulehel (blanшетid, elamutoetus).

2021. a. on Põlva Vallavalitkogu eraldanud elamute toetuseks 50 000 eurot.

Toetust antakse ehitus- või ümberehitustööde kulude hüvitamiseks:

- 1) krundisisesed teed ja/või platsid;
- 2) välisvalgustus;
- 3) elamu välisfassaad. Välisfassaadi ümberehitamisel hüvitatakse tööde maksumus, millega parendatakse hoone välisilmet ja/või soojapidavust (sokli ja välisseinte remont, akende ja välisuste vahetus, rõdude renoveerimine);
- 4) elamu katus.

Eramu värvimise toetust antakse eramu värvimiskulude hüvitamiseks.

Toetust antakse **tiheasustusalal**:

- 1) kuni 20% krundisese tee ja/või platsi ehitus- või ümberehitustööde kogumaksumusest;
- 2) kuni 50% välisvalgustuse ehitus- või ümberehitustööde kogumaksumusest;
- 3) kuni 10% elamu välisfassaadi ehitus- või ümberehitustööde kogumaksumusest;
- 4) kuni 10% elamu katuse ehitus- või ümberehitustööde kogumaksumusest.

Tiheasustusalale jäävad Ahja (v.a üks kortermaja aadressil Papli, Ahja alevik), Mooste ja Vastse-Kuuste alevike kortermajad, Põlva linna kortermajad ning Himmaste, Mammaste, Tilsa, Peri ja Rosma küla kortermajad.

Hajaasustusalal:

- 1) kuni 20% krundisese tee ja/või platsi ehitus- või ümberehitustööde kogumaksumusest;
- 2) kuni 50% välisvalgustuse ehitus- või ümberehitustööde kogumaksumusest;
- 3) kuni 30% korterelamute välisfassaadi ehitus- või ümberehitustööde kogumaksumusest;
- 4) kuni 30% korterelamute katuse ehitus- või ümberehitustööde kogumaksumusest.

Korterelamute ümberehitamise toetust makstakse tiheasustusalal kuni 200 eurot ühe korteri kohta ning hajaasustus-

alal kuni 1000 eurot ühe korteri kohta. Eramu värvimiskulude toetust antakse kuni 50% kulude maksumusest, kuid mitte rohkem kui 200 eurot.

Korterelamute toetuse saamiseks esitab korterelamute seadusliku esindaja taotluse, millele lisatakse:

- 1) garantiikiri korterelamute seadusliku esindaja allkirjaga omaosaluse katmise kohta;
- 2) projekt või tehniline kirjeldus tööde mahu ja iseloomu kohta krundisestest teedest ja platstest ning välisvalgustuse ümberehitamisest;
- 3) projekt välisfassaadi ja katuse ümberehitamisest;
- 4) koopia pakumiste läbivaatamise protokollist, millest nähtub optimaalseima pakumise valimine vähemalt kahe pakumise hulgas ning hinnapakumiste koopiaid;
- 5) korteriühistu üldkoosoleku otsus ümberehitustööde teostamiseks

Eramu värvimiskulu toetuse saamiseks esitab eramu omanik taotluse valitsusele. Taotlus peab sisaldama kinnitust maja värvimise kohta ja värvi ostmist tõendavaid maksedokumente.

Otsuse toetuse andmise või sellest keeldumise kohta teeb vallavalitsus 30 päeva jooksul.

Korterelamutele toetuse

Põlva vald muutub järjest kaunimaks. Hoone Ahjal, Tehnika 3. Foto Janika Usin

andmisel eelistatakse:

- 1) korterelamuid, millise krundi läbivat teed kasutavad teiste elamute juurde sõitvad transpordivahendid;
- 2) korterelamuid, millele on eelnevatel aastatel eraldatud vähem toetust ühe korteri kohta.

Korterelamutele toetuse väljamaksmine toimub pärast tööde teostamist korterelamute poolt esitatud arve alusel, millele on lisatud teostatud tööde vastuvõtuki ja tööde teostaja esitatud

arve koopiaid. Välisfassaadi ja katuse ümberehitamisel korral on nõutav ehitusteatise ja ehitusprojekti olemasolu ning krundisese tee (avalikkusele ligipääsetav eratee) ümberehitamisel ehitusteatise olemasolu.

Juhul, kui korterelamutele on jäänud nõuetekohase taotluse järgselt toetamata, finantseerib töid täies mahus ise ja on tööde teostamisel kinni pidanud käesoleva korra nõuetest,

siis võidakse anda talle vastavatele töödele ettenähtud toetus kahe järgmise aasta jooksul.

Eramutele toetuse väljamaksmine toimub pärast tööde ja valitsuse ametniku kontrolli teostamist.

Lisainfo:
Märt Eskor
finantsosakonna juhataja
mart.eskor@polva.ee
799 9487

TÖÖKOHUSTUSED, LASTE VAJADUSED, PAARISUHE, MAJAPIDAMISTÖÖD, LEMMIKLOOM

... aga SINA ISE?

Meeldetuletuseks

- ☒ Ole endaga leebem.
- ☒ Vähenda ootusi iseendale ja teistele.
- ☒ Jaga keerulisi mõtteid ja tundeid.
- ☒ Võta väikesi hetki ainult iseendale.
- ☒ Sa oled piisav just nii, nagu oled.
- ☒ Täiesti okei on vahel olla mitteokei.

Hea lapsevanem, oleme sinu jaoks olemas!

Lasteabi pakub tuge mure või segaduse korral.

Helista **116 111**, kirjuta info@lasteabi.ee või vestle lasteabi.ee.

Veebilehelt tarkvanem.ee leiad infot laste kasvatamise kohta ja nippe, kuidas enda eest hoolitseda.

MTAÕPPI AHANDA!

VÕRUMAA
KUTSEHARIDUSKESKUS

Vastuvõtt uueks õppeaastaks on alanud!

Esita sisseastumisavaldus www.sais.ee, vkhh@vkhh.ee
Paberdokumente võtame vastu **1. juunist kuni 3. augustini**
tööpäeviti 8.00 – 15.00

HEV või TÖK lõpetaja

- Köögiabiline (2 a)

HARIDUSNÕUDETA

- Kutsevaliku õppekava (0,5 a)
- Pottsepp-sell (1 a)

PÕHIKOOLI LÕPETAJALE (KUTSEÕPE)

- Maaler (1 a)
- Plaatija (0,5 a)

PÕHIKOOLI LÕPETAJALE (KUTSEÕPE + KESKHARIDUS = KUTSEKESKHARIDUS)

- Infotehnoloogia süsteemide noorem spetsialist (3 a)
- Keevitus- ja metallitööd (3 a)
- Kivi- ja betoonkonstruktsioonide ehitus (3 a)
- Mehhatroonik (3 a)
- Tisler (3 a)
- Toitlustusteenindus (3 a)

KESKHARIDUSE BAASIL

- Mehhatroonik (2 a)
- Puittoodete tehnoloog (2 a)
- Ärikorralduse spetsialist (2 a)

KESKHARIDUS ja eelnev töökogemus või 4. taseme kutsevalifikatsioon

- Mehhatroonik-technik (0,5 a)
- Metallide töötlemise tehnik-tehnoloog (1 a)
- Puittoodete konstrueerija-tehnoloog (0,5 a)
- Väikeettevõtte turundusspetsialist (1 a)

TÖÖKOHAPÕHINE ÕPE, eelduseks põhiharidus ja töötamine vastava valdkonna ettevõttes

- Keevitaja, osakutse poolautomaatkeevitus (1 a)
- Kokk (1 a)
- Puhastusteenindaja-juhendaja (1 a)
- Tisler (1 a)

ÜLDHARIDUS

- Mittetatsionaarne gümnaasiumi üldharidusõpe täiskasvanutele

Täiendav info www.vkhh.ee tel 785 0804

Põlva Haiglas jätkuvad naiste tervisele suunatud teenused

Tihti on erinevatel kohtumistel tulnud jutuks, et Põlvas justkui naiste tervisele suunatud teenuseid (konkreetselt günekoloogilist ja rasedusalast nõustamist) enam ei pakutagi, kuna sünnitusteenuse osutamine lõpetati 2019. aasta lõpus.

Järgnevalt soovingi tutvustada teenuseid, mida Põlva Haigla ämmaemandus- ja günekoloogiakeskus naistele nende elukaare algusest kuni selle lõpuni pakub.

Põlvas toimuvad jätkuvalt günekoloogide ja ämmaemanda vastuvõtud.

Günekoloogidest praktiseerivad dr. Külliki Siilak ja dr. Merit Liivak. Need nimed võivad olla juba tuttavad, kuna näeme nende vastuvõtuaegu kiiresti täitumas.

Ämmaemanda valik patsiendile väikese Põlvamaa mõistes on lausa külluslik. Vastuvõtule ootavad teid Maie Zirk, Svetlana Nilbe, Mariika Karon, Merlin Mesak ning Margit Luiga. Iga ämmaemand

on lisaks spetsialiseerunud (toitumise ja gestatsioonidiabeedi nõustamine, raseduskriisi- ja imetamisnõustamine ning seksuaaltervisealane nõustamine). Igal patsiendil on võimalik valida aeg just omale sobiliku tervishoiuteenuse osutaja vastuvõtule.

Toimub nii ambulatoorne vastuvõtt kui päevaravi. See tähendab, et võimalik on registreeruda:

- **naistearsti vastuvõtule** (igas vanuses naised on oodatud günekoloogilisse kontrolli);
- **ämmaemanda vastuvõtule**, et võtta ennast arvele rasedusega või viia läbi emakakaelavähi skriining (sünniaastatega 1956, 1961, 1966, 1971, 1976, 1981, 1986, 1991). Skriiningu jaoks Haigekassa kutset ootama ei pea – tulla võib kohe!
- **gestatsioonidiabeedi nõustamisele** ning ka toitumisenõustamisele;
- **kriisinõustamisele;**
- **imetamisnõustamisele;**
- päevaravile (nt glükoosito-

lerantsustesti teostamiseks või eelnevalt toimunud günekoloogi visiidi järgselt raseduse katkestamisele) ning günekoloogilisele kirurgilisele protseduurile, mille tarviduse määrab naistearst visiidi käigus;

- **perekooli loengutele**, mis ei ole küll traditsioonilises võtmes, vaid uuenduslik ja eriolukorda arvestava sisuga – loeng ämmaemandalt kliendile ei toimu mitte gruppis, vaid personaalselt – st et kogu tähelepanu saab registreerunud patsient endale (ja oma kaaslastele);
- **lastearsti vastuvõtule** – meie keskuse pinnal toimetas lastearst dr Aasa Kaasik, laste neuroloog dr Ulvi Vaher ning laste taastusraviarst dr Tiina Lind.

Lisaks töötab **noortekabinis** dr Pisar Pind, kes ootab oma vastuvõttudele kõiki noori (noormehi ja neide) enne 27. eluaasta täitumist. Registreerumine on popp ja noortepärane – eraldi registratuuri helistama ei pea, vaid registreeruda saab interneti teel - polvahgl.bronn.ee.

Külastage julgelt Põlva Haigla kodulehte täpsema informatsiooni saamiseks (<https://www.polvahgl.ee/osakonnad/ammaemandus-ja-gunekoloogiakeskus>). Võimalik on kontakteeruda info saamiseks ka telefonil 79 99 129, vastame Teie küsimustele meeleldi.

Vastuvõtte saame pakkuda nii kontaktkohtumisena (nii nagu enne covidi-puhangut harjunud olime), telefoninõustamisena ning ka videovastuvõtuna – vali ainult omale sobivaim viis!

Vastuvõtule aja broneerimine registratuuris: 79 99 198 või 79 99 199.

Egle Lihtsa
ämmaemandusjuht

Põlva päästekomandol uus pealik

Aprillikuust on Lõuna päästekomandol Põlva (Põlvamaa), Vastseliina (Võrumaa) ja Tõrva (Valgamaa) päästekomandol uued pealikud.

Põlva päästekomando uus komandopealik on Hiljar Viitkin (pildil), senine Põlvamaa päästepiirkonna peaspetsialist.

Hiljar Viitkin: “Oma päästekarjääri jooksul olen kogunud kogemusi erinevates valdkondades. Usun, et uue ametikoha kaudu saan kõiki neid teadmisi ja oskusi vahetumalt elanike turvalisuse kasvatamiseks rakendada ning edasi anda. Kindlasti soovin jätkata senist tihedat koostööd teiste ametkondade ja partneritega, et Põlvamaal oleks veelgi parem ja turvalisem elada. Ainult igähe kaasabil ja koos panustades on võimalik õnnetuste arvu jätkuvalt vähendada.”

Senine Põlva komandopealik August Pakk jätkab tööd Põlvamaa päästepiirkonna peaspetsialistina.

Päästeameti Lõuna päästekomando

Käimas on Põlva ja Võru maakonna avalikke liine teenindavate busside väliskujunduse kavandite ideekonkurss

Kagu Ühistranspordikeskus korraldab ideekonkursi, kus selgitatakse välja ideekavand, millest arendatakse välja lõplik disaini Põlva- ja Võrumaa bussidele.

Konkursist võivad osa võtta kõik soovijad, nii üksikisikud, ettevõtted kui ka autorite kollektiivid. Osaleja võib esitada ühe või mitu kujunduskavandit. Osaleja peab olema nõus, et võidutöö kavandi omandiõigus läheb üle Kagu Ühistranspordikeskusele. Konkursi võidutöö ostetakse autorilt koos autoriõigustega summas 2000 eurot

Konkurss algas 08.04.2021.

Komisjonil on õigus muuta konkursi tingimusi kuni 15.05.2021, avaldades vastavad muudatused samalaadselt konkursi tingimuste avaldamisega.

Küsimuste esitamise viimane tähtaeg on 30.06.2021.

Tööde esitamine lõpeb 15. juulil 2021 kell 12.00.

Hiljemalt 01.09.2021 teatab komisjon võitnud tööd ja nende autorid ÜTK kodulehel www.kagu.ytk.ee.

Keeleõpe Sinu peres ?

Eesti keele õpe eestikeelsetes peredes on üks populaarsemaid integratsioonivaldkonna tegevusi alates 1998. aastast.

Põlvamaal pakub käesoleval aastal MTÜ MOZAIK võimalust peredel osaleda keeleõppeprojektis “Minu uus sõber on keele-sõber”. Projekti eesmärk on toetada vene emakeelega noorte eesti keele õpet mitteformaalse hariduse osana, korraldades keeleõpet toetavaid tegevusi peredes ning kogukonna kaasabil, aidates seeläbi keele õppijal kogeda ning mõista Eesti kultuuri, kombeid, väärtushoiakuid ja elulaadi. Projektis on lisaks keeleõppele ka sotsiaalsed eesmärgid, eelkõige noortes vastastikuse huvi ja tolerant- suse suurendamine. Uuringute tulemused kinnitavad, et paranes noortel vastastikune mõistmine ja suhtesallivus.

Projekti läbiviimise vahemik on 01.03.2021-30.09.2021, osalema on oodatud 30 vene emakeelega noort, kahes vahetuses. Lapsed viibivad peredes 10 päeva (reedest-pühapäevani). Igapäevatoimetuste käigus õpetatakse külalisele ka eesti keelt. Nädalavahetustele on planeeritud ühised väljasõidid eesmärgiga tutvustada kultuuriobjekte ning viibida looduses. Kaetud on külalise elamise- ja toidukulu ning väljasõitudega kaasnev kulu (ürituste piletid).

Kui oled huviline osalemaks projektis koos perega, tahad täpsemalt teada, kirjuta madamson2808@gmail.com

Monika Adamson
MTÜ Mozaik

Pilt raamatust “Mängime eesti keeles!” L. Kingisepp; K. Salu; K.Kaljola

Riik toetab esmase õigusnõu andmist

Riigi toetatava esmase õigusnõu konkursi võitis OÜ HUGO, kes pakub inimestele soodustingimustel õigusnõu järgmised kolm aastat. Õigusnõu saab taotleda nii silmast silma kohtumiseks kui ka veebi teel.

„Kiire, kvaliteetne ja õigeaegne õigusnõu aitab ennetada mitmeid probleeme või vältida nende süvenemist. Seetõttu peab justiitsministeerium oluliseks, et saame selle vajaliku teenusega aidata neid inimesi, kes mure korral enda vahenditest ise juristi poole ei pruugi pöörduda. 2020. aastal sai riigi toel esmast õigusnõu 12 400 inimest. Lisaks nõustati abivajajaid eesti ja venekeelse veebilehe Juristaitab asuva foorumi kaudu. Kõige enam küsiti nõu perekonnaõiguse, võlaõiguse ja tööõiguse valdkondades,“ ütles justiitsminister Maris Lauri.

Alates 1. maist on õigus-

nõustamise esimesed kaks tundi abivajajale jätkuvalt tasuta 5-euro suuruse omaosalustasu eest. Ülejäänud 3 tunni eest tasub abivajaja alates maist konkursi võitja pakutud soodushinda, mis on koos käibemaksuga 45 euro tunni eest. Lapse õigusi puudutavates perekonnaasjades on soodushinnaga tundide arv 10.

OÜ HUGO annab õigusnõu abivajajaga kohtudes või viimase nõusolekul videosilla või telefoni teel. Samuti saab abivajaja küsida juriidilist nõu nii eesti- kui venekeelse veebilehe Juristaitab kaudu. Esmanõustamine ei võimalda enam abivajaja kohtu esindamist. Erandiks on lapse õigusi puudutavad perekonnaasjad ja maksekäsu kiirmenetluse avalduse esitamine. Enne 1. maid alustatud kohtuesindusega jätkatakse kalendriaasta lõpuni.

Alates 1. maist saab riigi toetatavat esmast õigusnõu taotleda inimene, kelle taotlusele eelne-

nud kvartali keskmine brutosissetulek on kuni 1200 eurot. Seejuures lapse õigusi puudutavates perekonnaasjades kehtib piirmäärana brutosissetulek kuni 1700 eurot. Sissetuleku ülempiiri nõue ei kehti ka erivajadustega inimeste ja eakate õigusnõustamise puhul, mida korraldavad lepingu alusel Puuetega Inimeste Koda ja Eesti Pensionäride Ühenduste Liit.

Toetatava tegevuse piirmäär 2021. aastal on 545 000 eurot koos käibemaksuga ning järgnevatel kalendriaastatel 735 000 eurot koos käibemaksuga.

Konkursi võitjaga sõlmitakse toetuse kasutamise leping tähtajaga kuni 30.04.2024. Lepingut võidakse samadel tingimustel kuni kahe aasta võrra pikendada.

Lähemalt saab õigusnõu puudutavate küsimustega tutvuda ka justiitsministeeriumi kodulehel.

Milline on unistuste näitus?

Konkurss “Oma näitus 2022”

ERM kuulutab välja üleskutse kõigile, kel soov elus kasvõi üks kord oma näitus teostada ja endale olulistel teemadel tuhandeid muuseumikülastajaid koonetada. Konkurss „Oma näitus 2022“ ootab häid ideid, millest võiks valmida järgmine ERMi osalussali näitus.

Eesti Rahva Muuseumi osalussaal ongi mõeldud näitusteks, mille on loonud inimesed, kes igapäevaselt näituste kureerimisega või muuseumitööga ei tegele. Küll aga on olemas hea idee, millest põnevad näituste teha.

Hetkel on ERMi osalussaal just valminud ja ootab muuseumi avamisel külastajaid Jaan Poska Gümnaasiumi õpilaste loodud keskkonna-teemaline näitus „Tõttamise tagajärjed“. Järgmisena ootab ees näitus „Meie kodune nõiakööök“, mis toob fookusesse ravimtaimed, käsitöö ja isetegemise koos peredega (kuraator Helena-Reet Ennet) ja sügisel interaktiivne ja mänguline projekt „Kaasav elu“ koostöös Tallinna Ülikooliga.

Eelnevatest konkursi käigus loodud näitustest oli väga menukas maailma suurim Muhu sukkade näitus „Meie argipäeva vidussepidamise aeg“. Näitus tõi ühe valdkonna ehk imeilu-

sad Muhu sukad fookusesse ning käsitöö armastajad käisid ikka mitmeid kordi näitust vaatamas. Näituse lõi hobikudujate kogukond, kes peale tööpäeva arsti, õpetaja või juristina armastab kududa ning koguneda õhtusel ajal helendavate ekraanide ette, ning otsustas kududa näitusele kudumise keerukaime esindaja – imelise Muhu suka ning suutis näitusega panna külastajad Eestist ja kaugemalt seda meistriteost hindama.

Uusi ideid oma näituseks saab esitada veebilehel www.erm.ee/oma-naitus kuni 23. juunini. Idee, millest saab näitus, selgub rahvahääletuse teel. Võitja kuulutab ERM välja 20. augustil ja näitus avatakse 2022. aasta jooksul.

Lisainfo: Kristjan Raba, näituste juht, tel 551 0262

Foto: Arp Karm, Muhu sukanäitus

Tänu kiri taliujujatel

Kauaoodatud kevad on käes ning talv 2020/2021 tänaseks minevik. Möödunud talvel andsid tooni koroon ja sellega seotud piirangud. Samas on eriline aeg alati inimesi inspireerinud tegelema asjadega, mille peale tavaolukorras isegi ei mõtleks. Möödunud talve eriliseks märksõnaks paljude jaoks oli talisuplus.

Talisupluse pisik nakatas põlvakaidki. Me küll ei tea, milline oli talisupluse “nakatumiskordaja” Põlvas, aga julgeme kinnitada, et kõik suplejad, kes end talve jooksul varavalgel või õhtuhämäruses Põlva järves jääkülma vette kastsid ja seejärel soojaks ehk siis „Ramirendi väikeses loožis“ riideid vahetada said, on väga-väga tänulikud, et vallavalitsus pani õhinapõhisele algatusele ilma suurema bürokraatiata õla alla. Tegemist oli tõesti õhinapõhise algatusega, millega liitus huvilisi kevadeni ning soojaku olemasolu soodustas talisupluse pisiku levikut.

Meie, talisuplejad saame täna kinnitada, et tegemist oli kohaliku omavalitsuse poolt toetuse saanud rahvaalgatusega selle parimas tähenduses ning soojaku kasutamise võimalus andis ettevõtmisele vunki juurde. Ühiselt hoidsime vee jäävaba, arvepidamise ning soojaku korras. Ja arvepidamine näitas, et mõnel talvapäeval kasutas soojakut nelikümmend huvilist, paarkümmend oli täiesti igapäevane. Tõesti, tõesti, soojakut kasutati iga päev, hommikul, päeval ja õhtupimeduses, talvapäev ju väga lühike.

Talisuplus aitas meil kõigil meeled ärsad hoida, immuunsust tugevda ja raske talve üle elada. Supeldi koos ja üksi, teadaolevalt on tublimad suplejad vette jõudnud üle saja korra. Lisaks on tekkinud uued sõpruskonnad, keda külm vesi on liitnud ja inspireerinud, näiteks luuletama.

Olgu siinkohal toodud talisuplusest inspireeritud talisupleja võrukeelne luuletus.

*Kas ma olõ ullis lännü, hummogu ja õdagu
küsü hindält olla- siin ja prõlla?
Minnä külmä vette?
Taliharjast küünlöpäivä
ähä, jälki lähä, ku üts noorik edimest trehvunksi,
süä lüü kipõlt, hengä – häste häste pikält,
ja sõs olõ- siin ja prõlla,
säbrulise saega tettü külmä viiga mulguh,
helgüs õnnõ jää ja lumi,
hinge lammõs heldüs-
elu nakas sõs, ku maha jääs sust pelgüs,
sõbra saami kokko jälki
säbrulise saega tettü
külmä viiga mulguh.*

Tänulikud õhinapõhised talisuplejad

Fotod Janika Usin

Üleriigilise pärimusmuusikute e-võistumängimise võitis Mihkel Sildoja

16. aprillil toimunud Eesti Pärimusmuusika Keskuse korraldatud e-võistumängimise peapreemia pälvis eesti lõõtspillil ja karmoškale mänginud Mihkel Sildoja, kes võitis ka omalooming III ja lõõtspillid III pilligruppide arvestuses. Kokku saadeti e-võistumängimisele 148 osalemisvideot 64 noorelt pärimusmuusikult üle Eesti.

Žürii tõi esile võitja mitmekülgset traditsioonitunnetust ning stiilipuhtust. “Ta saatis võistumängimisele kõige rohkem lugusid - kokku kuus, kuid igaüks nende lugude esitustest oli silmapaistev ja vääriks eraldi auhinda. Mihkel jäi silma ja kõrva oma mitmekülguses, mis väljendus loomingulisuses ja väljendusrikkuses. Nii omalooming kui valitud lood lõõtsale ja karmoškale olid kõik õigel kohal ja suurepäraselt ning meisterlikult ette kantud,” rääkis seekordsest Grand Prix võitjast žürii esinaine Lee Taul.

Suur üleriigiline e-võistumängimine toimus tänavu teist korda Interneti vahendusel. Osalejatel tuli saada vähemalt kaks pärimusmuusika lugu salvestatud videotena, millest üks lugu pärineks esitaja kodukandist või -maakonnast või olema muud moodi mängijaga seotud ning teine lugudest võis olla vabalt valitud pärimusmuusika pala. Nii mõnigi osaleja kasutas sel aastal võimalust ja saatis mitu erinevat lugu, erinevate pillidega mängitult ning oli seega esindatud erinevates pilligruppides. E-Võistumängimisele saadetud videod on vaatamiseks ja kuulamiseks üles laetud Eesti Pärimusmuusika Keskuse YouTube’i kanalile.

Žürii, koosseisus Märt-Matis Lill, Lee Taul, Sade Tatar, Marek Talts, Kati Soon ja Tarmo Noormaa valis Zoom-keskkonnas toimetades välja parimatest parimad ning tegi võitjad teatavaks Viljandi Pärimusmuusika Aida FaceBooki lehel reaalselt.

Konkursi parim saab võimaluse üles astuda Viljandi pärimusmuusika festivali avakontserdil ning Eesti Kultuurkapitali stipendiumi suuruses 300 eurot Võistumängimise eripreemiad saadavad talendikad noored suvistesse ETNO laagritesse ja eripreemia saaja TÜ Viljandi Kultuuriakadeemia stuudiosse salvestama. Lisaks saavad parimad noored inspireeriva pillitunni mõnelt žüriiliikmelt.

Mooste Rahvamuusikakooli õpilastest pälvisid tunnustust veel Eliisabet Raju, Jaan Ranna loo arhiivisalvestise jälgendamise eest, õpetaja Kadri Lepasson.

Mihkel Sildoja. Foto Krista Sildoja

Oma mängugrupi parimad olid **Hanna Juhkam** (VIIUL II), õpetaja Liisa Koemets, **Reinhold Omel** (PUHKPILLID, torupill), õpetaja Raivo Sildoja, **Getter Lauk** (KANNE II, külakannel), õpetaja Kadri Lepasson, **Aia Rikka** (RAHVAPILLID), õpetaja Kadri Lepasson. Laste ETNO stipendiumi pälvisid **Uku Zolgo**, õpetaja Kert Krüsan ja **Aia Rikka**.

Mooste Rahvamuusikakool pälvis Eesti Pärimusmuusika Keskuselt eripreemia kui kool, kust oli kõige rohkem osalejaid - 10 osalejat. Auhinnaks Kärt Tambeti õpituba.

Allikas ERR.ee
Avaldatud lühendatult

Kop-kop, kas värkstuppa saab? Saab ikka!

Eelmise aasta veebruaris käis grupp külanaisi vabariigi aastapäeva hommikukohvil välja mõtte, et Peril võiks olla võimalus käsitööd teha. Soovituimad tarvikud olid kangasteljed ja õmblusmasin. Soov leidis kinnitust sama aasta 11. märtsil toimunud küla infokoosolekul. Mõned päevad hiljem kuulutati riigis Covid-19 tõttu välja eriolukord ning juhindudes tarkusest, et head kriisi ei saa lasta raisku minna, sai kirjutatud ja esitatud vastav taotlus Kohaliku Omaalgatuse Programmi ehk KOP meede 2 «Elukeskkonna ja kogukonnateenuste arendamine». Projekti nimekas sai «Peri külakeskuse käsitöötoa sisustamine».

Projekti eesmärk oli luua Peri küla käsitööhuvilistele naistele võimalus tegeleda käsitööga nii individuaalselt kui ka grupis, korraldada koolitusi, arendada käsitööoskusi, rõhuasetuseks sai taaskasutus. Peri külakeskuses olev vaba ruum kohandati käsitöötoaks ja sisustati plaanitud vahenditega. Valla abiga vahetati välja ruumi ripplagi ja paigaldati lisavalgustid. KOP meede 2 toetusega soetati kangasteljed, õmblusmasin ja komplekt väikemaid käsitöötarvikuid. Toimus lõimerakenduse koolitus.

Stardiabi koolitusel osales seitse naist ja kangasteljed leidsid kohest kasutust. Eriti aktiivselt on teljed töösse rakendanud perekond Rinne kolme põlvkonna naised. Huvilisi on uudistamas käinud paarkümmend ning tagasiside nähtule on julgustav. Sage li kuuleb kahte lauset: a) kohe, kui materjal on olemas, tulen ka kuduma või b) hea teada, et selline võimalus on olemas. Õmblusmasin on telgedega võrreldes vähem kasutust leidnud, kuid on

käidud jope lukku vahetamas, tööriideid parandamas ja kardinaid õmblemas.

19. aprilliks oli telgedelt maha võetud 70 meetrit vaipu laiusega 80 cm. Materjal on olnud 100% taaskasutus. 5% vaipade müügitulust kuulub MTÜ-le Peri Külaselts. Omale kootud vaiba eest tuleb tasuda lõime maksumus, mis on umbes kuus eurot. Esimene vaip kooti kogukonnavaibana, mille kudumisel sai osaleda iga soovija. Osalejaid oli 16. Kogukonnavaip ja veel kaks vaipa müüdi Peri küla FB lehel korraldatud oksjonil. Oksjonitulu läheb järgmise külapäeva korraldamiseks.

Piirangute tõttu on tulnud mitmedki kevad-talve plaaneeritud käsitöötehnikate õpitoad tulevikku lükata. Loodame need siiski korraldatud saada. Seega tasub jälgida infot Peri küla FB-lehel. Kel on huvi kududa vaipa või kasutada õmblusmasinat, võtta julgesti ühendust telefonil 792 6343. Käsitöötoas on olemas ka tarvikud, mis on abiks lapitöö tegemisel.

Ameerika kirjanik Kurt Vonnegut on öelnud, et kaunid kunstid ei ole ala, millega annaks elatist teenida, küll on see aga inimlik viis teha oma elu talutavamaks. Kunsti tegemine, ükskõik kui hästi või halvasti see välja tuleb, aitab hingel kasvada. Sama võib öelda ka käsitöö kohta.

MTÜ Peri Külaselts

Pildil koob kogukonnavaipa oma triipe Tiina Matus, kellele vaibakudumine on osa lapsepõlvest.

Ülemisel pildil soastab lõimi Ene Rinne, kes on hetkel ka kõige aktiivsem kuduja.

Põlva Keskraamatukogu

Põlva

Raamatukogu FB-lehel saab 5.–10. maini valida lemmikut uue logo ideekavandite hulgast.

Lõbus anagrammimäng „Bängmõlso“ 10.–14. maini raamatukogu FB-lehel. Igal südapäeval postitatakse nimi, millest omakorda tuleb moodustada tuntud kirjaniku nimi. Vastata saab sõnumitesse ja raamat@raamat.polva.ee. Viimasele anagrammile ootame vastust 15. mai südapäevaks. Parematele vastajatele väikesed auhinnad!

Raamatunäitus „Kaunimad raamatud ja lasteraamatud 2020“ 12. maini näitusevitriinis.

Heljo Männi „Karu-aabitsa“ 50. sünnipäevale pühendatud näitus „Aabitsad ja mõmmid“ 31. maini lasteteeninduses. Väljas on mängukarud erakogudest ja eri aegade aabitsad.

Jõhvi Kunstikooli õpilaste loodud savist lasteraamatukangelased 17. maist 19. juunini näitusevitriinis. Tööd on aastatest 2005–2021, juhendaja Heli Kalle. Väljas on ka raamatud.

Made Kulbergi õlimaalinäitus „Parim sõber“ 7. maist 9. juunini lugemissaalis. Maalidel on koerad. Kunstnik elab Tartumaal Uue-Tatral. Kunstihuvi oli tal juba lapsena. Toona joonistas ta virnade viisi printsesse, nüüd meeldib eelkõige kujutada loomi, aga ka lilli ja maastikke. Maalimist on Made õppinud Tartu Rahvaulikoolis Robert Suvi käe all. Ta tegutseb ka kunstistuudios Suvi.

Ahja raamatukogu ja Tuglase muuseum

Hoogne hommikupoolik lastele „Parimad palad“ 13. mail kell 10 raamatukogu õuealal. Meeldetuletused mängudest, lugemistest ja lauludest, mis sisustasid endise aja laste mänguiga.

Endel Annuki näitus „Kultuurilugu kivas“ 30. maini muuseumi valges saalis. Näitus tutvustab kirjandusklassikuid ja nendega seotud paiku.

Endel Annuki fotonäitus „Pildid ja luule“ 30. maini raamatukogus ja muuseumis. Pildiseeria seovad tervikuks Hando Runneli ja Juhan Liivi luuletused.

Ira Lemberi 95. sünnipäevale pühendatud raamatunäitus „Lastele loodud looming“ 30. maini raamatukogus.

Himmaste

Laste lugemispäev 4., 11., 18. ja 25. mail kell 17 vabas õhus.

Laste joonistuspäev 7., 14., 21. ja 28. mail kell 17 vabas õhus.

Raivo Sihveri fotonäitus „Kevadhetked“ 10. maist 22. juunini.

Kiidjärve

Raamatututvustused teisipäeviti kell 14 raamatukogu-seltsimaja FB-lehel. Raamatuid suurtele ja väikestele.

Kevade viimane teisipäevak 18. mail kell 14–16 raamatukogu järvepoolisel terrassil.

Peri

Raamatukokku on 15. maini oodatud fotod ja joonistused kevadlilledest.

Sünnipäevasirvimised raamatukogu-külakeskuse FB-lehel, millega soovime õnne maikuus sünnipäeva pidavatele lastekirjanikele ja tutvustame nende loomingut

- Anti Saar – 7. mail kell 14

- Aidi Vallik – 11. mail kell 14

- Ira Lember – 21. mail kell 14

Ingliteemaliste aksessuaaride (ripatsid, kõrvarõngad) valmistamine emadepäevaks 7. mail kell 16 vabas õhus. Juhendavad Miialii ja Aila Rinne.

Kasetohust noavutlari valmistamise õpituba 2. juunil kell 13 vabas õhus. Juhendab puutöömeister Meelis Kihulane.

Tilsi

Lugemisisu programmi üritused lastele 5. ja 19. mail kell 14 vabas õhus.

Sõnamängud lastele 12. mail kell 14 vabas õhus.

Voolimine lastele 26. mail kell 14 vabas õhus.

Kirjandusüritus „Mis uudist?“ 27. mail kell 12.

Näitus „Need konnad on...“ 30. juunini. Konnakujud erakogust.

Vastse-Kuuste

Mai algusest on taas avatud välilugemissaal raamatukogu kõrval haljasalal.

Veebiviktoriin „Treenime mälu“ maikuus raamatukogu FB-lehel. Igal reedel postitatakse 1–3 küsimust/ülesannet, millele saab vastata nädala jooksul sõnumitesse või vkuuste@raamat.polva.ee. Start 7. mail! Parematele vastajatele väikesed auhinnad!

Laste lugemis- ja nuputamistund 12. ja 26. mail kell 15 välilugemissaalis.

Jätukub Lugemisisu programm kokkuleppel klassiõpetajatega.

Koit Kõrveli fotonäitus „Muinasjutuline Põlvamaa taevapiirilt“ 3. maist 4. juunini raamatukogu siseruumides. Toetab Eesti Kultuurkapitali Põlvamaa ekspertgrupp. Näituse viimasel nädalal on kavas kohtumine autoriga, millest teavitame täiendavalt.

Raamatunäitus „Hea lasteraamat ja hea noorteraamat 2020“ Lastekaitse Liidu soovitusnimestiku põhjal 3.–28. maini.

Kavas võib ette tulla muudatusi ja täiendusi. Palun jälgige jooksvat infot Põlva Keskraamatukogu kodulehel www.raamat.polva.ee, portaalis www.kultuurikava ja FB-lehtedel.

Palun täitke raamatukogusid külastades ohutusnõudeid!

Osalesime matkamängus “Elurikkuse kaitse”

Juba teist aastat osalevad Mooste Lasteaed Tammetõru Oravakese rühma lapsed Vapramäe – Vellavere - Vitipalu SA poolt korraldatavas matkamängus. VVV matkamängu eesmärgiks on innustada Lõuna-Eesti koole ja lasteaedu rohkem matkama ja õues õppima.

Selle aasta matkamängu teema oli “Elurikkuse kaitse”. Oravakesed otsustasid selle raames teha märtsikuu viimasel päeval õppekäigu ümber kodualevi. Retke eesmärgiks oli õppida tundma oma kodukohta, märgata muutusi looduses seoses kevade saabumisega ning koguda kokku inimeste poolt maha loobitud prügi. Retkele võtsime kaasa plakatid ja prügikotid. Plakatil oli üleskutse, et inimesed märkaksid ja väärtustaksid rohkem enda ümber olevat imelist loodust ega viskaks prügi maha, vaid paneksid selle prügikastidesse. Plakatid kinnitasime alevi teadetetahvliitele.

Alguses pöörasid lapsed suuremat tähelepanu esimestele kevadlilledele, ussikestele ja tigudele aga hiljem oli põnevam võistelda selles kes leiab rohkem prügi. Prügikotid täitsid üsna kiiresti prahiga, milleks olid nii erinevad pakendid kui isegi kasutatud maskid.

Retkel õppisime, kuidas tuleb looduses käituda, et meist ei jääks prügi maha, kuidas hoida puid ja põõsaid. Oravakesed kutsuvad kõiki üles rohkem märkama ilusat loodust meie ümber ning prügi mitte maha viskama. Koos märgates ja hoolides suudame kaitsta elurikkust.

Piia Peets

Oravakese rühma õpetaja

Konkurss Peri raamatukogus

15. aprillist 15. maini on Peri raamatukokku oodatud fotod ja joonistused kevadlilledest, nii peenral kui ka looduses kasvavatest. Osa võivad võtta kõik soovijad, vanusepiiranguid pole.

Ettekirjutisi pole ka joonistuste formaadis, igaüks valib endale sobivaima. Konkursist võib osa võtta olenemata elukohast.

Fotod saata aadressil peri@raamat.polva.ee. Joonistused tuua kohapeale või saata raamatukogu postiaadressil Pargi tee 2-1, Peri, 63218.

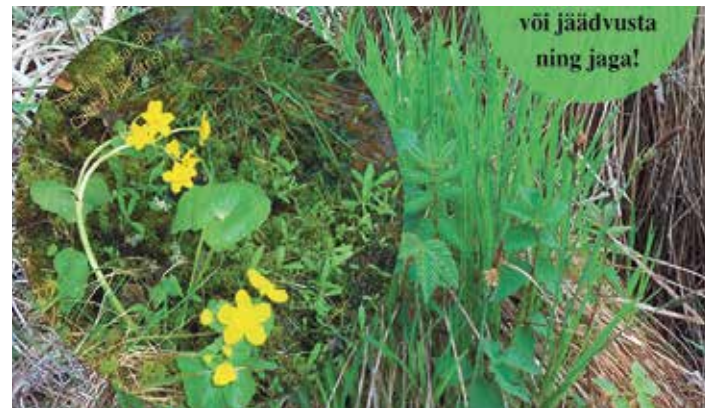
Konkursiga käivad kaasas väikesed auhinnad. Head loomeindu!

Lisainfo:

Margit Õkva

Peri raamatukoguhoidja

E-post: peri@raamat.polva.ee

Vastse-Kuuste raamatukogus

“Muinasjutuline Põlvamaa taevapiirilt”

Periood: 03.05.21 - 04.06.21

Koit Kõrveli fotonäitus

Mooste mõisakooli õpilased said tuge ja toetust

Käes on järjekordne distantsõppe kevad. Aga kas tõesti ongi nii, et hoolimata lapse soovist ja vajadusest peab ta kuidagi oma koduseinte vahel toime tulema ja kõik õpitud saama?

Meie, Mooste mõisakooli õpetajate eesmärgiks oli, et saadame õpilased vaheajale võimalikult väikeste õpivõlgadega. Olime valmis ise pingutama, küsima ja vastu võtma abi. Esimese toe saime Mooste lasteaed Tammeterlult, kes lubas lahkelt meile appi oma õpetaja Maive Zolgo. Lisaks tuli meile appi Haridus- ja Teadusministeerium, kes andis koolidele võimaluse saada tuge abiõpetajate näol, eesmärgiga toetada õpilünnkadega, hariduslike erivajadustega ja õpiabi vajavaid õpilasi. Kahe nädala jooksul toetasid meie õpilasi lisaks oma kooli õpetajatele veel kolm vahvat õpetajat: Hanna Maria Laane, kes õpib Tartu ülikoolis klassiõpetajaks; Kadri Ugur, kel on pedagoogilist kogemust kõigis kooliastmetes; ning Heike Olevi, kes õpib magistrantuuris gümnaasiumi loodusteaduste õpetajaks. Kõik neli abiõpetajat rääkisid silmade särades rõõmsalt, et said olla toeks õpilastele ja ka õpetajatele. Kõigil õnnestus ruttu luua õpilastega usalduslik side. Õpilaste arvates olid abiõpetajad toetavad ja toredad.

Lisaks abiõpetajatele toetasid õpilasi ka meie endi õpetajad, pakkudes soovijatele lisatunde Zoomis, individuaalset kirjalikku juhendamist ja õpilastega üks ühele koolis kohtumist. Meie emakeeleõpetaja Kadi Õunap jagas oma kogemusi sellest perioodist: “On suurepärane, et õpilastel on võimalik käia koolis õppimas. Tuge võivad vajada kõik õpilased. Minu kogemus näitas, et enamasti on kooli tulnud õpilased huvitatud õppimisest ja mahajäämuse likvideerimisest. Üheainsa koolipäeva jooksul jõudsid õpilased teha ära väga palju varasemast tegemata jäänud töid, nende ajakasutus oli otstarbekas.” Ka lapsevanemate sõnul on kodusteks segajateks tihti mitmesugused välised ahvatlused: õpilane võib küll arvuti taga istuda, aga töö ei edene, kuna palju mõnusam on arvutimänge mängida või sõpradega vestluskanalites suhelda. Õpilaste endi sõnul on koolis hea õppida, sest seal on õpetajad, kes aitavad ja selgitavad, samuti on seal kergem ennast kokku võtta ja keskenduda.

Meie kool on lapsevanematele ja õppuritele andnud selge signaali, et abi tasub küsida kohe, kui mõni raskus tekib ning toe saamine pole häbiasi. Mõnikord piisab ühestainsast päevast koolis või üksikust individuaaltunnist kontaktõppes või videotunnina, et jälle tagasi „ree peale“ saada.

Distantsõppe ajal hakkasid meil toimuma nii õpilastele kui ka lapsevanematele mõeldud sotsiaalpedagoogi tunnid. Iga üks ühele

kohtumise eel lepitakse kokku konkreetse tunni eesmärk ja kohtumise formaat. Kui näiteks oli mure, et rõõmu on raske tunda ja õppida üldse ei soovi, pakiti kotid selga ning mindi ühiselt metsa rõõmu otsima, kaasa võeti ka sotsiaalpedagoogi vahva kutsikas Rosin. Tunni lõpus sõlmiti kokkulepped, mil moel säilitada seda head tunnet, mis tunni käigus leiti. Kokkuleppeid jagati ka pere-liikmetega, et ka nemad teaksid toetada ja märgata.

Kokkuvõtvalt saame öelda, et kuu aja jooksul said individuaalset juhendamist koolimajas 26 õpilast ehk ligikaudu veerand õppureist, kokku ligi 400 tunni ulatuses, millest 246 tundi andsid meie omad õpetajad. Lisaks said 84 õpilast video teel individuaalset või siis paarikaupa lisajuhendamist. Usume, et Mooste mõisakool on kindlasti hea näide sellest, kuidas väike võib olla väga tubli.

Ene Tigas, Sandra Kripson, Kadi Õunap

Jutuvestja jututuba Põlva Koolis

Üks meie tuntumaid jutuvestjaid Piret Päär on öelnud: „Hea jutuvestja võib panna kuulaja unustama nälja ja janu, mured ja hädad ja lummata teda lugudega nii, et kõige madalamgi hing saab ülendust, kõrkus annab maad alandlikkusele ja külm süda sulab nagu lumi maikuus.“

Ka meie püüame oma koolis hoida jutuvestmise traditsiooni ja viia läbi Jutuvestja jututuba.

Arvan, et praegustest lastest, kes aastate jooksul on osalenud Jutuvestja jututoas, kasvavad üles lapsevanemad, kes hoiavad alles muinasjuttude võlu ja rikastavad läbi jutuvestmise oma laste maailma.

Sellel kevadel valis 3. – 5. kl jututoas osaleja enda soovi järgi muinasjutu kuningatütre või kuningapojast ja õppis iseseisvalt seda juttu jutustama. Seekord tuli ületada hirm kaamera ees, sest iga muinasjutuvestja jäädvustati videole. Kõik osalejad olid väga tublid ja jutustasid vahvaid muinasjutte uss-kuningatütre, kolmest rätsepast, kuningapoeg-Valgekarust, rikkast aadlimehest, Pipist, seakarjusest, Põial-Liisist, Tuhkatrinust, konn-kuningapojast ja tummast kuningatütre.

Täname jututoas osalejaid - Ronja Pastak 5.e, Anett Klade 4.b, Emili Kaskla 3.e, Grete Liis Traagel 4.e, Sarah Zopp 3.d, Emma Liblik 4.c, Liisa Kaljuvee 4.a, Kirke Jaakmees 4.c, Mari-Elle Kont 4.c, Anette - Riin Paidra 4.e.

Diana Pehk
Põlva Kooli huvijuht

Kauksi lapsed käisid rabas

Distantsilt õppimine ja töötamine on surunud nii lapsed kui õpetajad liiga pikaks ajaks arvutiekraani taha. Selle eest, et õpilased ikka liiguksid ja ka õue läheksid, hoolitsevad pidevalt kõik õpetajad, andes erinevaid liikumisega seotuid ülesandeid. Õnneks on Kauksi kooli lapsed alati liikumist armastanud.

Kuna õpilaste arv on meil väike, siis otsustasime oma klassiga matkama minna. Tuhin ja õhin oli suur ning seadsime suuna Mee-nikunno rappa. Päev rabas õpetas lastele palju-kuulatama vaikust, eristama erinevaid linde, käitumiskultuuri jne.

Matka lõpetas vorstide grillimine ja muljete vahetamine.

Enna Prükk
Kauksi Põhikooli õpetaja

Lõppes järjekordne Nutispordi hooaeg

Oktoobrist maini kestev Nutispordi hooaeg on jõudnud lõpusirgele. Nutispordis saab kaasa teha iga soovija, kes võtab vaevaks luua endale konto nutisport.eu keskkonda. Võisteldakse matemaatika ülesannete lahendamises. Teemad, millega aasta jooksul tegeleda tuleb, on erinevad: alates loendamisest võrrandite lahendamiseni.

Hooaeg on jagatud neljaks eelvõistluseks, millele järgneb regioonifinaal ja lõpuks vabariiklik finaali, kuhu pääsevad ainult parimatest parimad. Samuti selguvad parimad võistkonnad väikekoolide (õpilasi kuni 80), keskmiste koolide (õpilasi kuni 400), suurte koolide (õpilasi rohkem kui 400) arvestuses ning eraldi klass täiskasvanutele, kus võistkondi võib moodustada enda soovi järgi.

Kagu-Eesti regiooni kuuluvad Põlva-, Võru ja Valgamaa. Võisteldakse klasside arvestuses ja lisaks eraldi veel täiskasvanute arvestus. Kokku on üle Eesti 7 regiooni.

Kagu regiooni finaali pääses igast klassist 10 paremat õpilast. Põlvamaad esindasid finaalis Tilsa Põhikool – 33 võistlejat, Krootuse Põhikool – 15 võistlejat, Põlva Kool – 14 võistlejat, Kanepi Gümnaasium – 11 võistlejat ja Räpina Ühisgümnaasium – 4 võistlejat.

Kahjuks ei saanud juba teist hooaega õpilased koguneda finaalsiks ja võistlus toimus online’is etteantud kellaaajal. Kagu-Eesti parimad selgusid 26. märtsil. Meistriteks krooniti järgnevad õpilased: 1. kl Anni Laan (Tilsa), 2. kl Mikk Järve (Hargla), 3. kl Harri Talvik (Räpina), 4. kl Henri Häelme (Kanepi), 5. kl Maigren-Daan Tiisler (Tilsa), 6. kl Patrick Kahar (Tilsa), 7. kl Desiree Kostõgov (Tilsa), 8. kl Priit Pajumäe (Tilsa), 9. kl Janre Liiv (Tilsa) ja täiskasvanute arvestuses Davis Kostõgov (Tilsa).

Vabariiklikusse finaali pääsesid igast võistlusklassist 10 parimat ja lisaks ka need regioonide võitjad, kelle tulemus kümne parima sekka ei mahtunud. Põlvamaa oli finaalis esindatud 16 liikmega (Tilsa – 12, Krootuse – 2, Kanepi – 1, Räpina – 1).

Täiskasvanute arvestuses krooniti Eesti meistriks Davis Kostõgov (Tilsa), hõbedad said 3. kl arvestuses Harri Talvik (Räpina) ja 4. kl arvestuses Henri Häelme (Kanepi). Esimestena medalist ilma jäänud ehk IV kohad teenisid 6. kl arvestuses Patrick Kahar (Tilsa) ja 8. kl arvestuses Priit Pajumäe (Tilsa).

Võistkondade arvestuses tuli kolmandat aastat järjest Eesti karikavõitjaks väikekoolide arvestuses (kokku 25 kooli) Tilsa Põhikool. Samas arvestuses teenisid Krootuse Põhikooli õpilased III koha. Täiskasvanute ERIKARIKA arvestuses (kokku 18 võistkonda) jäi Tilsa kooli õpetajate võistkond seekord väga napilt ilma I kohast: sama punktiarvuga mis võitjatel, jäädki paraku seekord II kohale.

Juba sügisest on igapähe võimalus astuda uuesti (või siis esimest korda) oma vanuseklassis matemaatilisse võistlustulle Nutispordi keskkonnas. Oma matemaatilisi oskusi aga saab nutisport. eu leheküljel treenida kogu aasta vältel.

Davis Kostõgov
Tilsa Põhikooli matemaatikaõpetaja

Tilsa noorte nutisportlaste võidukarikas ja medalid.

Põlva noored jahtisid kilomeetreid

Põlva Kool ja Põlva Noortekeskus soovivad innustada noori distantsõppe perioodil rohkem liikuma. Selleks, et püsida terve ja elurõõmus ning omavahel ka pisut võistelda, korraldati kooli ja noortekeskuse koostööna Põlva noortele sportlik ja sõbralik mõõduvõtmine ehk Põlva noorte kilomeetrijahat.

Kilomeetrijahast olid oodatud osa võtma kõik väiksemad ja suuremad noored. Kilomeetrijahat toimus ajavahemikul 01.03-31.03 ning aprilli alguses selgitati välja kolm kõige enam kilomeetreid läbinud noort. Mõõduvõtt oli tihe! Näiteks esimest ja teist kohta lahutas vaid 20 kilomeetrit, kolmandat ja neljandat kohta üksnes napid 10 kilomeetrit.

Kilomeetrijahi esikoha sai Silver, kes kõndis kuu jooksul kokku 263,51 km. Uhke teise koha sai Sirelin, kes jahtis kokku 243,72 km. Kolmanda koha omanik, Karoliina, kogus kokku tublid 227,7 km. End esikolmikusse liikunud noored said tubli tulemuse eest auhinnakoti valikuga Põlva Kooli minifirmade ja Põlva Gümnaasiumi õpilasfirmade toodetest.

Kokku võttis mõõduvõtmisel aktiivselt osa 16 noort, kes terve kuu vältel saatsid järjepidevalt korraldajatele oma läbitud kilomeetritest ning sammudest pilte/kuvatõmmiseid.

Kuu lõppedes arvutati saadetud kilomeetrid kokku ning selgitati välja kilomeetrijahi võitjad. Auhindu ei saanud vaid esikolmikusse pääsenud noored, vaid toredaid meeneid loositi välja kõigi osalejate vahel.

Loosimisele läks erinevaid õpilaste ja minifirmade tooteid ning Põlva valla Noorsootöö Keskuse disainiga taaskasutatavaid veepudeleid. Kõige suurem auhind, mida võistluselt oli võimalik võita, tuli aga noortelt endilt! On tore, kui noored liiguvad ja hoiavad seeläbi nii enda füüsilist tervist kui ka vaimset heaolu.

Täname kõiki toredaid ja aktiivseid noori, kes kilomeetrijahast osa võtsid!

Ilona Tint

Põlva Noortekeskuse noorsootöötaja

Helen Reinhold

Põlva Kooli 5.-9. klasside huvijuht

Noortelt noortele: kilomeetrijahi auhindadeks olid Põlva mini- ja õpilasfirmade tooted. Foto Põlva Kool

Jakobi Kool kasvab ja avab augustist lasteaiarühma

2019. aastal Põlvas tegevust alustanud Jakobi Kool avab augustist lasteaiarühma. Lasteaia rajamise aluseks on kogukonna – lapsevanemate ja õpetajate – ühine soov. Kooli pidaja MTÜ Tartu Luterlik Peetri Kool (TLPK) on seda kaalunud aastast 2019. TLPK ongi Tartus tegutsenud lasteaed-põhikoolina, sealne lasteaed on 2013. aastast kasvanud 5-rühmaliseks. Põlvas oleme seni tegutsenud vaid põhikoolina. Jakobi Kooli rühma loomisel lähtutatakse Tartu lasteaia eeskujust ning õppekavast. Lasteaed lähtub väärtuskasvatusest, mille rakendamisel kasutatakse steinerpedagoogikat. Kõik õppetegevused on üldõpetusliku metoodika järgi seotud lapse jaoks üheks mõtestatud tervikuks.

Aprilli alguseks oli rühm komplekteeritud, selle koosseisus 11 tüdrukut ja 6 poissi, kõik Põlva vallast. Rühmas asuvad tööle kohalikud hinnatud lasteaednikud Katrin Karpson (lasteaiaõpetaja), Mairit Hirno (lasteaiaõpetaja assistent) ja Anneli Järveots. Käimas on konkurs logopeedi tööle võtmiseks.

Rühmaruumid remonditakse Kesk 11 koolimaja esimesel korrusel. Tulevikus paiknevad samal korrusel ka algklasside õpperuumid. Jakobi Kooli tegevus on selles majas esimeste õppeaastatega tublisti laienenud. 2026. aastaks hoone koolimajaks 9-klassilisele põhikoolile ja lasteaiarühmale. Lasteaia mänguväljak, mis võimaldab lastele ohutut, eakohast, mitmekesist ja arendavat tegevust, rajatakse koolimaja naabrusesse, Maarja kogudusele kuuluvale Maarja 6 krundile. Aprillis algas Hooandja veebikeskkonnas ühisrahastuskampaania, et koguda toetust lasteaiarühma kööginurga ja

abiruumide ehitamiseks. Kampaania kohta saab täpsemalt lugeda <https://jakobikool.ee/toeta>

Järgmiseks õppeaastaks on Jakobi Kooli õpilaskond kasvamas pea 60 õpilase, neist 1.-4. klassis 40-43 ja lasteaia 17 last.

1. klassi vastuvõtt on käimas, jäänud on veel viimased kohad. Olemasolevatest klassidest on vabu kohta vaid järgmise õppeaastal 3. klassis.

Tarvo Siilaberg

Direktor

Tartu Luterliku Peetri Kooli lasteaiälapsed õpetajaga. Foto kooli arhiivist

Ka lasteaia kõige nooremad osalevad projektitegevustes

Põlva Lasteaed Lepatriinu kõige nooremad lapsed (1. sõime rühm – Punatriinud) on õppeaasta jooksul osa saanud erinevatest projektipõhistest tegevustest. Käesoleva ülevaate aluseks on kahe nädala tegevused 2-aastaste laste rühmas aprillis 2021.

Oleme liitunud Lastekaitse Liidu projektiga “Kiusamisest vabaks!” metoodikaga sõimerühmadele. Iganädalaselt viime kord nädalas läbi n.ö karukoosolekuid, mille raames anname lastele erinevaid meetodeid valides edasi väärtuspõhiseid suhtlemis- ja käitumisoskusi.

Käesoleva kuu tunnikava keskendus rahvusvahelisele tervisepäevale, mida tähistatakse ülemaailmselt 7. aprillil. Meie rühma teemadeks kahel nädalal oli arstimäng sh meie tervis ja toitumine – söömisoskused ja toidud meie laual.

Teemaga haakus ideaalselt meie rühmas teine projekt, milles osaleme, see on Rápina Aianduskooli “Kurgisõprade” projekt, mille raames kasvab rühmatöo ainalaual 4 kurgitaimet. Kuna kurgid veel valmis ei ole, siis kasutasime poest ostu varianti, et valmistada koos lastega kurgivõileibu. Kurgitaimi saime tuua ka võrdluseks ajal, kui mõtsime ja kaalusime oma rühma lapsi. Selgus, et kurgitaimed on kasvult pikemad, kui lapsed.

“Kiusamisest vabaks” projektis oli välja pakutud idee valmistada koos lastega Sõber Karu lemmikküpsiseid. Mõeldud – tehtud. Siinjuures tekib nii mõnelgil lugejal küsi-

mus, miks peaks 2-aastaste lastega kõike seda tegema? Ikka selleks, et kujundada lastes hea suhe erinevate toitudega, mitmekesistada läbi mängulise tegevuse nende toitumusharjumusi, näidata päriselt ette, kuidas jõuab toit meie lauale ning kuidas seda valmistatakse. Isevalmistatud kurgivõileib ja küpsised, mille valmistamiseks vajalikke kõiki koostisosi on laps eelnevalt degusteerida saanud, maitseb ikka väga hästi. Samuti areneb seeläbi lapse mänguoskus ja sõnavara, kui ta räägib oma kogetu põhjal.

Oleme oma tegevusi planeerides lähtunud samuti Eesti lugemisühingu “Lugemispesa” projektist – raamatud ja kirjanduspalad on meie sõbrad! Meie rühma lapsed, kel on kõne juba olemas, oskavad koos õpetajaga lugeda kaasa üsna pikka salmi “Pudrukoli” (rmt “Kus mu põial”), mida enne sööki koos lastega loeme.

Lisaks nendele projektidele osalesime talvel “Linnusõbrad 2020/ 2021” projektis. Lastel oli innustav vaadata, kuidas linnukesed akna taga nendega samal ajal söid. Koos lastega viisime linnukestele nende toidumaja ja toidu. Samuti elab meie rühma väikses akvaariumis punane Siiami tapluskala, kelle toitmisel oleme kaasanud ka lapsed.

Kokkuvõtteks saame öelda, et olles hakanud juba kõige pisemate lastega rakendama “Kiusamisest vabaks” programmi, mis keskendub riikliku õppekava mõistes laste üldoskuste kujunemise toetamisele lasteaias,

oleme teinud õige otsuse. Laste sotsiaalemotionaalsete oskuste arengus kajastuvad eelpool nimetatud metoodikast pärit žestid (käemärgid), nende sõnavaras on olemas tundesõnavara esimesed sõnad: hea/ halb, rõõmus/ kurb.

Oleme loonud lastele turvalise õpi- ja kasvukeskkonna lõimides erinevate valdkondade sisu, sh erinevaid projekte omavahel. Kiusamisest vabaks projektikeskseks väärtuseks on koosolemise rõõm, mis ongi kõige tähtsam igas lastegrupis.

Heldin Punga

Punatriinude rühma õpetaja

Helve Kuke valmistatud e-õppevahend pälvis tunnustuse

E-koolikott on alus-, üld- ja kutsehariduse õppematerjalide portaali. Portaali 5. sünnipäeva tähistati digitaalse õppevara loomise konkursiga, kus Põlva lasteaed Lepatriinu logopeedi Helve Kuke valmistatud õppevahend „Kus asub sõnas L täht“ pälvis auhinnalise koha.

Konkursi korraldajad andsid teada, et konkursile laekus rekordiliselt kokku ligi 400 võistlustööd, mis näitab õpetajate tahet oma õppematerjale jagada. Samas seisib komisjon tööde hindamisel silmitsi suure väljakutsega, sest võistlussõel oli äärmisel tihe.

Helve Kukk pälvis oma töö eest Haridus- ja Noorteameti tänukirja.

Põlva Teataja

Ühendatud lasteaed otsib nime

Ahja Lasteaed Illikuku ja Vastse-Kuuste Lasteaed Kaari ühendatakse juriidiliselt üheks asutuseks, mis jääb tegutsema kahes kohas - nii Ahjal kui Vastse-Kuustes.

Tarkusepäeval, 1. septembril 2021. aastal, alustame rõõmsalt ja koostöiselt uut aastaringi kahes lasteaiamajas.

Otsime ühendatud lasteaiale nime.

Meid on kokku sada ja kuus, otsime lasteaiale nime uut.

Nimi olgu viks ja viisakas, väärtuslik ja tuumakas.

Ettepanekud palume saata **3. maiks** aadressile kaari@polva.ee. Ettepanekuga peab olema kaasas põhjendus, miks see nimi meile sobib ja kuidas see väljendab meie väärtusi ja eesmärgi. Meie väärtustega saad tutvuda lasteaedade kodulehtedel: <https://ahjalasteaed.ee/lasteaiast/> ja <https://www.kaari.ee/>

Katrin Peil

Põlva Kooli esimesse klassi astumise avalduste esitamine

Esimesse klassi õppima asumiseks on vajalikud järgmised dokumendid:

- 1) vormikohane taotlus 1. klassi astumiseks (taotluse blankett kooli kodulehel www.polvakool.ee)
- 2) lapse isikut tõendava dokumendi koopia
- 3) lapsevanema isikut tõendava dokumendi koopia
- 4) tervisekaart või väljavõte tervisekaardist
- 5) koolieelse lasteasutuse poolt välja antud koolivalmiduskaart
- 6) lapse foto, suurus 3x4 cm.

Vormikohase taotluse esitab lapsevanem hiljemalt 31. maiks Põlva Kooli kantseleisse (Kesk 25) või digiallkirjastatult e-posti aadressile info@polvakool.ee

Põlva Kooli koolivormi tellimine

Alanud on koolivormi tellimise periood. Koolivormi ettetellimiskeskonna kevadine tellimisperiood on 01.04-26.06. Rohkem infot kooli kodulehel www.polvakool.ee

Info õppejuht Aigi Sikkal tel 5819 0695

Johannese Kool ja Lasteaed Rosmal ootab

UUSI ÕPILASI

loovaid, nutikaid, innustuvaid, mürgeldajaid, asjalikke, tähelepanelikke, unistavaid ja usinaid. Lapsed nagu lapsed ikka.

Miks valida just meie kool?

Meil on rahulik õpitempo ja sõbralik õpikeskkond.
Meil väärtustatakse igaühe kasvamis-iseendaks.
Meile on tähtis terviklik areng: muude õppeainete kõrval on palju kunstilisi tegevusi ja loovust.
Kõik meie kooli lapsed mängivad pilli.
Meil on palju liikumistunde õues.
Meil õpitakse esimesest klassist alates kahte võõrkeelt (inglise ja vene keel).

Meie juures õpitakse õppima iseenda jaoks, sest hindamine algab alles 9. klassis.

Meie koolis on kõige parem kook ja kõige maitsev söögid, nagu kodus.
Meie koolilapsed saavad kooli ja koju valla bussiga.

Meil on Päkamägi, mis talvel kutsub liugu laskma, aga muul ajal sosistab salapäraselt ning jutustab meile oma puude jutte.

Meil on Rosma kooliõuel ainulaadne sillapill ja Himmastes vulisev ojake.

Avaldused ja info: info@rosmakool.ee

Kiika meie veebi <https://rosmakool.ee/>
Jälgi meid Näoaramatus <https://www.facebook.com/hariduselts>
ja Instagramis <https://www.instagram.com/rosma.kool/>

Alkohol ei ole tavaline toidukaup, vaid sotsiaalselt aktsepteeritud uimasti. Alkoholi enneolematul lai valik ja lihtne kättesaadavus on normaliseerinud selle tarvitamist ja vähendanud riskitaju. Ometi mõjutab alkohol iga inimest, kes seda joob, ja negatiivsed tagajärjed sõltuvad eelkõige joodud kogustest. Seetõttu on kõigil õigus saada alkoholi kohta tõendus põhist ja adekvaatset teavet, et mõista riske ja teha otsuseid, kirjutab TAI terviseriskide ennetamise keskuse juht Anneli Sammel.

Alkoholist tingitud tervisemõjud jagunevad vahetuteks ja pikaajalisteks. Vahetud mõjud on põhjustatud lühikese aja vältel joodud liiga suurest alkoholikogusest: näiteks mürgistused, vigastused, õnnetusjuhtumid, kaitsmata seksuaalvahekorrad jne. Pikaajalised tervisemõjud kumuleeruvad aja jooksul ning võivad põhjustada paljude krooniliste haiguste kujunemist: näiteks diabeet, pahaloomulised kasvaja, maksahaigused, insult, infarkt ning mitmed vaimse tervise häireid (sh sõltuvus).

Mida tähendab alkoholitarvitamise madala riski piir?

Selleks, et inimesed saaksid teha teadlikke otsuseid alkoholi tarvitamise kohta, on paljudes riikides välja töötatud juhised, mida esitatakse päeva või nädala kogustena. Juhiste koostamisel kasutatakse teadusülevaadete andmeid haigestumuse ja suuremuse kohta ning suremusrisi matemaatilist modelleerimist. Juhiste eesmärk on teaduslike tõendite taustal määratleda alkoholitartvitamise madala riski tase, mis küll ei kõrvalda kõiki riske, kuid mida järgides on tervisekahjude ilmnemise tõenäosus suhteliselt väike.

Ühtset rahvusvahelist alkoholiarvitamise madala riski standardit ei ole ning võrdluses on erinevate riikide juhised üksteisest veidi erinevad, sest teaduslike faktide kõrval arvestatakse neis kohalikke olusid, näiteks alkoholiarvitamise mustrit, kultuurilist tausta ja tervisepoliitika eesmärged. Siiski on viimasel kümnendil lähtuvalt uuematest teadusuuringutest mitmes riigis riskipiire alandatud.

Alkoholitarvitamise madala riski kogused vähenesid

Eestis kasutusel olnud madala riski piirid pärinesid 2009. aastast, kui esimest korda hakati elanikele selgitama alkoholi ühiku mõistet ja

seda kuidas hinnata joodud alkoholikoguseid.

Nüüd, rohkem kui kümme aastat hiljem, vajasis toonased riskipiirid tervishoiuspetsialistide hinnangul ülevaatamist. Seda tehtigi 2020. aastal ravijuhendi (alkoholitarvitamise häirega patsiendi käsitlus) uuendamise käigus. Vaadati üle uuemad teadusülevaated, viimati valminud juhised mujal maailmas ja võrreldi neis olevaid riskipiire. Ravijuhendi töörühm tõdes, et Eesti senised alkoholi madala riski piirid on võrdluses teiste riikidega liiga suured. Euroopa Liidus on enim neid riike, kus madala riski piir on keskmiselt meestel 20 g ja naistel 10 g puhast alkoholi päevas ehk poole vähem kui Eestis senised riskipiirid. Ettepanek vähendamiseks leidis toetust ja koos ravijuhendi heakskiitmiseks kinnitati uued riskipiirid.

Uued alkoholitarvitamise madala riski piirid tervele täiskasvanud inimesele:

- Mehed kuni 14 alkoholiühikut nädalas, keskmiselt 2 alkoholiühikut päevas.
- Naised kuni 7 alkoholiühikut nädalas, keskmiselt 1 alkoholiühik päevas.
- Nädalakogust ei tohi ära juua korraga või nädalavahetuse jooksul.

1 alkoholiühik = 10g absoluutalkoholi. Näiteks on üks alkoholiühik 282 ml 4,5% alkoholisaldusega siidrit, 244 ml 5,2% õlut, 32 ml pits kanget 40% alkoholi või 106 ml 12% veini.

Alkoholi ei tohiks üldse tarvitada: lapsed ja alla 18aastased noored; rasedad või rasedust planeerivad naised ning rinnaga toitvad naised.

Arvesta oma eripäradega!

Madala riski piirid on juhis keskmistele, tervetele, täisealistele inimestele, kelle elustiili kuulub alkoholi tarvitamine, et nad saaksid teha paremaid individuaalseid otsuseid. Lisaks peab iga inimene arvestama eripäradega, mis just tema elu ja tervist mõjutavad. Näiteks alkohol kombinatsioonis teiste riskiteguritega, nagu suitsetamine ja ülemäärane kehakaal, suurendab oluliselt tervisekahjude tekkimise tõenäosust. Arvestades joomise vahetuid mõjusid, on kehakaalul määrav tähtsus – väikese kehamassiga inimest mõjutab sama kogus alkoholi rohkem ja kiiremini, kui suure kehamassiga inimest.

Oluline on ka vanus. Suurem riskiga inimeste hulka kuuluvad noored täiskasvanud vanuses 18-25 aastat, sest see võib pärssida nende ajus teatud funktsioonide välja arenemist. Samuti võib alkohol kergesti mõjutada noore riskivat käitumist. Riskirühmas on ka üle 60-aastased inimesed, kuna vanus hakkab mõjutama nende füsioloogilisi

giat ja metabolismi ning alkoholi mõjud ilmnevad neil kiiremini. Tihti on selles eas välja kujunenud ka mõni krooniline haigus.

Mitmete tervise seisundite korral on soovitatav alkoholi tarvitamisest täielikult loobuda. Juhul, kui tervisehädaga kaasnevad ravimid, peaks konsulteerima oma raviarstiga. Ettevaatlik tuleb olla ka sõltuvushaiguste perekondliku eelsoodumuse korral ja vaagida, kas alkoholi tarvitamine on seda riski väärt.

Ei tohi unustada, et on tegevusi, mis nõuavad kainust, nagu näiteks auto või mõne teise sõiduki juhtimine, aga ka ujumine või laste eest hoolitsemine ja järelevalve.

Kus on sinu piir?

Enamik inimesi hindavad ennast mõõdukateks alkoholitarvitajateks. Kui see hinnang lähtub enesetundest ja toimetulekust, siis võib see olla pahaaimamatult ekslik. Nimelt, sarnaste alkoholsete jookide alkoholisisaldus võib olla üsna erinev. Samuti võivad petlikult mõjuda eri kujuga serverimiseks mõeldud klaasid. Kasulik on vähemalt korra endale selgeks teha kui mitu alkoholiühikut sisaldavad joogid, mida oled harjunud jooma, et saaksid neid võrrelda madala riski piiridega. Riskipiir ei ole käsk ega keeld – lõpuks otsustab inimene ikka ise kui sageli ja kui palju ta joob. Oluline on, et otsus põhineks adekvaatsel infol ja oleks endale teadvustatud.

Kui sina oled üks neist, kes hoolib oma tervisest ja tahab teha teadlikke otsuseid, siis hinda oma joodavaid alkoholikoguseid ja võrdle neid madala riski piiridega. Järgides juhiseid saad vähendada alkoholi pikaajalist mõju tervisele ja vältida purju joomist. Lihtsaim viis vähendada on teha nädalasse mõned täiesti alkoholivabad päevad ja kui jood, siis hoia päevane kogus võimalikult väiksena. Kui vähendamine osutub keeruliseks, võta appi eneseabi programm Selge.

Tervise Arengu Instituut

TERVISEKOLMAPÄEVAKUD

2021

PÕLVA LINNA STAADIONIL
kell 18.00-19.30

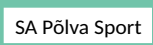
5. mai, 12. mai, 19. mai, 26. mai.

KÖNNIME/JOOKSEME STAADIONIL
Tutvustame ja mängime liikumismänge

Oodatud on lapsed ja täiskasvanud

Info: 5563 4477
Korraldaja: Põlva Terviseklubi

Tule metsa orienteerumise TEISIPÄEVAKUTELE

4. mai
KÜKA-VOOREPALU
11. mai
KIIDJÄRVE
18. mai
KARASKI-KROOTUSE
25. mai
TAEVASKOJA METS
1. juuni
VESKIMÕISA

Rajale saab minna
kell 15-19

Kõik on oodatud -
nii algajad kui harrastajad!

Klubi kodulehel
<https://kobras.polvamaa.ee>
on teave osalustasu,
maastiku ja stardikoha
täpse asukoha ning radade
pikkuse kohta.

NB! Järgime terviseameti soovitusi:
* Liigu üksi, kahekesi või koos perega!
* Hoia distantssi vähemalt 2 m!
* Tõbisena püsi kodus!
* Pese käsi!

Emadepäeval saab reisida läbi Euroopa

Tänavu tähistame Euroopa päeva orienteerumismängu ja lillevaibaga.

Reisimine on pandeemia tõttu endiselt keeruline. Euroopa päeva puhul saab Euroopa Liidu riike külastada jalutades Põlva linnas.

Mängu alustamiseks tuleb minna veebilehele www.euroopa-paev.ee ja järgida seal olevaid juhendeid lisarakenduse alla laadimiseks. Mängu avades ilmub ekraanile Põlva linna kaart erinevate orienteerumispunktidega – 27 Euroopa Liidu riiki ja üks punkt tähistamiseks Euroopa Liitu.

Linnas ringi liikudes ja orienteerumispunkti saabudes avaneb vastasse riiki saabumise teade ning valikvastustega küsimus, millele vastates saate edasi liikuda järgmisesse sihtkohta. Kui vastus ei ole õige, siis orienteerumispunkti olete ikkagi läbinud ja saanud uue teadmise võrra rikkamaks!

Mängu läbijate vahel loositakse välja 300-eurone kinkekaart puhkuse plaanimiseks Eestis või mujal Euroopas.

Ajaliselt hajutatud orienteerumismäng annab osalejatele võimaluse läbida mäng turvaliselt ning järgides kõiki kehtivaid ohutusreegleid. Mäng on avatud 7.-9. mail.

Euroopa päev 9. mai on tänavu ühtlasi emadepäev.

Sel puhul kaunistame Põlva keskväljaku imelise lillevaibaga – Euroopa päeva tähistamiseks sümboliliselt ELi ja Eesti lipu värvides! Lillevaip avatakse hommikul ja see jääb emasid rõõmustama õhtuni, mil kingime lilled naistele, kes on tööl kriisi ajal suure koormusega töökohtades nagu haigla ja toidupoed, paljud neist ka emadepäeval.

Keskväljakul on ka välja pandud luuletused, mille autorid on kirjutanud need oma emale.

Kutsume emadepäeval kõiki emasid koos peredega liikuma ja lillede ilu imetlema.

Emadepäevale pühendatud veebikontsert.

Algusega kell 18.00 on oodatud kõik vaatama Ivo ja Robert Linna veebikontserti, mis on pühendatud Põlva valla emadele. Kontserti saab jälgida Põlva valla ja Põlva Kultuuri- ja Huvikeskuse FB lehel.

Annely Eesmaa

Europe Direct Põlva teabekeskuse juht

Vastse-Kuustes

5. mail kell 18.00 Hoonete leidmise - orienteerumise mäng. Fotopilk hoonete ajalukku „Igal majal oma nägu ja lugu“ I nädal

6. mail kella 18-21 Koristustalgud

Toimuvad Tuulemäe, aleviku lõkkeplatsi ja kultuurimaja ümbruse koristustalgud. Tulijatel kaasa kindad, rehavad, aiakäärid.

8. mail kell 13.00 Maijooks.

Peredele Leevijõe paisjärve ümber jooksuvõistlus ja teatevõistlused.

11. mai kell 18.00 Käsitöötuba.

Kangast aiavaaside valmistamise I tund. Osalustasu 3 eurot.

12. mail kell 13.45 Lastele kino „Emili kadunud maagia“. Kinopilet 5 ja 3 eurot

12. mail kell 18.00 Hoonete leidmise - orienteerumise mäng. Fotopilk hoonete ajalukku „Igal majal oma nägu ja lugu“. II nädal

19. mail kell 18.00 Hoonete leidmise - orienteerumise mäng. Fotopilk hoonete ajalukku „Igal majal oma nägu ja lugu“. III nädal

21. mail kell 19.00 Kinoõhtu: „Lahutuskubi“.

Kinopilet 4 eurot.

25. mail kell 18.00 Käsitöötuba

Kangast aiavaaside valmistamise II tund. Osalustasu 3 eurot.

26. mail kell 18.00 Hoonete leidmise - orienteerumise mäng. Fotopilk hoone ajalukku „Igal majal oma nägu ja lugu“. IV nädal.

31. mai kell 19.00 Kokkamise õhtu Kõivokõstega.

Valmistatakse erinevad võileivamäärde. Osalustasu 2 eurot

! Kõikide avalike ürituste toimumine sõltub Vabariigi Valitsuse otsustest ja piirangutest!

Palume külastajatel kanda maske!

Ürituste toimumine sõltub Eesti Valitsuse otsustest seoses koroonaviiruse COVID19 levikuga, palume jälgida infot!

Vastse-Kuuste kogukonnamajas

24. mail ja 7. juunil kell 18.30 naisteklubi Kolmapäev koolituse „Tervislik ja tasakaalustatud toitumine – hea tervise alus“ õpiõhtud. Sõltuvalt kehtivatest piirangutest võib 24. maiks plaanitud õpiõhtu lükkuda edasi 14. juunile.

Koolitusi viivad läbi toitumisterapeut Triin Muiste (Triinu Toidumaailm) ja funktsionaalse toitumise terapeut Annely Soots (Annely Sootsi Koolituse Tervisekool). Kohtade arv piiratud, osalemine võimalik ainult eelneval registreerimisel tel 501 3954. Projekti on rahastatud kohaliku omavalduse programmi vahenditest, toetab ka Põlva vald.

Põlva Päevakeskuse huviringide töökorraldusest maikuus

1. Ravivõimlemine stardib/alustab taas tegevust 3. mail Põlva linna staadionil, esmaspäeviti ja reedeti. Kellaajad jäävad samaks:

esmaspäev, 3. mai kell 9.00 I grupp, kell 10.00 II grupp ja kell 11.00 III grupp. Gruppides osaleb maksimaalselt 10 inimest ja halva ilma korral jätame võimlemise vahele!

2. Seltskonnatantsuring alustab liikumistunniga 4. mail kell 9.00 Põlva linna staadionil.

3. Kunstiringi ja käsitööringi kohtumine 11. mai kell 11.00 Kiidjärvel, Valgesoo matkaraja alguses, toimub õuesõppe esimene tund.

Info telefonil Anne Nook 517 7822

Vana-Koiolas

8. maini 2021 kutsub Vana-Koiola Rahvamaja

osalema FOTOORIENTEERUMISEL.

Aktiivseimatele orienteerujatele preemiad!

Rohkem infot tel 5809 9910

• **Maikuus plaanime alustada järvematkade sarjaga.**

Vastavalt covid-19 viiruse leviku tõkestamiseks kehtestatud piirangute leevenemisele võib sündmusi lisanduda.

Kõige täpsema info Vana-Koiola Rahvamaja tegevuste, üleskutsete ja sündmuste kohta leiad meie facebooki lehelt: www.facebook.com/vanakoiojarahvamaja

Moostes

Hakka rohenäpuks!

Kasvata ise kasulikke vitamiini ampse ja saada pilt kuni 5. maini 2021 moostekultuurimaja@polva.ee

/ salatid, sibulapealsed, erinevad ürdid jne./

Aknalaua, rõdul pottidesse ja ampelis võib kasvama panna meelepärased taimi, mis on põnev ja loodusesõbralik ettevõtmine. Kui oled juba midagi kasvama pannud, siis saada pilt, mille riputame üles kultuurimaja fb lehel, et innustada ka teisi rohenäpuks. Info: 516 0656, Maret Aruoja

Mooste Kultuurimaja väikese saali akendel

avatud ööpäevaringselt **4. maist- 13. maini 2021**

Emadepäevale pühendatud **Irina Retkova lillemaalide näitus.**

Info: 516 0656, Maret Aruoja

6. mail 2021 kell 17.00 – 19.00 saab

unikaalseid treeningkeppe laenutada Mooste Kultuurimaja

ees. Registreeri: Maret Aruoja, 516 0656 või tule õhtul ja haara treeningkepid kaasa.

Mooste Kultuurimaja väikese saali akendel

avatud ööpäevaringselt

18. maist- 31. maini 2021 Mooste piirkonna inimeste poolt

Jaan Vahtra sünniaastapäevaks saadetud loodusfotode näitus . Info: 516 0656, Maret Aruoja

ÕNNITLEME VÄÄRIKAI JUUBILARE

MAI 2021
97
Koidula Kuusik
Põlva linn
Elsa Vaino
Kiuma küla
95
Pärja-Vilhelmine Sell
Soesaare küla
94
Heli Raidla
Põlva linn
93
Gerta Piho
Ahja alevik
Ilse Täht
Põlva linn
Helju Paidra
Vooreküla
92
Lea Trikkant
Kiidjärve küla
Anni Sakk
Aarna küla
91
Maie Kütt
Põlva linn
Veata Kreem
Mammaste küla
Harri Randma
Põlva linn
90
Maimi-Eleonore Lepp
Põlva linn
Marie Peedumäe
Põlva linn
Lehte Stanevitš
Mammaste küla
Veera Asi
Vana-Koiola küla
Helgi Jaaska
Põlva linn
Lea Kuimets
Põlva linn
Helgi-Elfride Ruusa
Põlva linn
85
Milvi Rööpson-Kõiv
Peri küla
Elju Kade
Kärja küla
Helgi Kõsler
Põlva linn
Vilmar Kindsiko
Rosma küla
Milli Nisu
Põlva linn
Valve Purge
Põlva linn
Mari Vestla
Suurküla
Elvi Leotoots
Põlva linn
80
Jaak Kivimäe
Tilsi küla
Tiia-Mai Tamm
Põlva linn
Mare Parv
Mooste alevik
Õie Kautenbach
Metste küla

Sulev Maltzar
Uibujärve küla
Milvi Kirs
Vardja küla
Einart Kure
Vastse-Kuuste alevik
Mati Sillaste
Orajõe küla
Teesi Arakas
Tilsi küla
Peeter Vellner
Põlva linn
Maret Vaev
Mammaste küla
Anu Protsin
Mooste alevik
Linda Vana
Vana-Koiola küla
75
Väino Palmre
Aarna küla
Taivo Möller
Põlva linn
Maret Piho
Põlva linn
Maie Laurits
Suurküla
Heiki Kõivsaar
Suurküla
Asta Vosmi
Rosma küla
Milvi Lõiv
Mammaste küla
Heiki Seim
Põlva linn
Lehte Alver
Ahja alevik
Silvia Puna
Orajõe küla
Harry Lihtsa
Adiste küla
Ilmar Zolgo
Mooste alevik
70
Ülo Tamm
Põlva linn
Linda Saabas
Ahja alevik
Endel Raudsepp
Lootvina küla
Helmut Juks
Himmaste küla
Valentina Smotrova
Miiaste küla
Aita Prükk
Vardja küla
Milvi Sõrg
Põlva linn
Viia Siim
Tännassilma küla
Raivo Kuslap
Põlva linn
Ivar Parts
Andre küla
Ilme Vellemäe
Põlva linn
Meinhard Pabort
Põlva linn

Juuniku juubilarid,
kes ei soovi äramärkimist
ajalehes, palume sellest teada
anda hiljemalt 15. maiks
tel 799 9499

Lidia Lokk
1925-2021
Laine Vill
1929-2021
Helju Lihtmaa
1930-2021
Meeta Kirotar
1933-2021

Jaak Mürsepp
1934-2021
Kalju Lumi
1937-2021
Aita Neemsalu
1937-2021
Olev Kolsar
1938-2021

Eldur-Georg Ratnik
1942-2021
Anu Mallas
1943-2021
Maret Savila
1946-2021
Vinira Ahmetšina
1949-2021

Heinar Nemvalts
1951-2021
Joosep Liivak
1954-2021
Andrei Soo
1955-2021
Mart Seene
1956-2021
Toomas Kepp
1969-2021

Tel 524 5949 (24h) Helje
Põlva Kesk tn.11,
Swedbankiga samas majas

* Haua- ja tuhamatustuste korraldamine
* Õöpäevaringne lahkunu transport
* Külmkamber Põlva Haiglas, Rosma kabel ja külmkamber
* Kõik matusteenused ja tarbed
Matmise registreerimine Põlva- ja Rosma kalmistule
Oleme avatud E-R 9.00 -13.00, muudel aegadel kokkuleppel
www.matusebyroo.ee; matusebyroo@matusebyroo.ee

• Raamatupidamisteenused
mikro- ja väikeettevõtjale.

• Aastaruannete koostamine.

meeli.maasik@gmail.com
tel. 510 7315

Meeli RMP OÜ

Sihtasutus
ÕIGUSTEENUSTE
BÜROO

otb@otb.ee
www.otb.ee

TASUTA ÕIGUSABI

Õigusteenuste Büroo koostöös
Põlvamaa Puuetega Inimeste Kojaga
pakuvad

TASUTA ÕIGUSABI
ERIVAJADUSTEGA (KESKMISE,
RASKE JA SÜGAVA PUUDEGA)
INIMESTELE
Registreeru vastuvõtule
tel. 5385 0005

Toetab Justiitsministeerim

ANTSU TAKSO

Invatakso,
transport kandraami
või ratastooliga

Vajadusel haige saatmine

Taksoteenus kuni 8 inimest

Tel 5750 2977 või
antsutakso@gmail.com

KIRIKUTEATED

EELK Põlva Maarja kogudus

• Pühapäeviti kell 11 püha missa veebiülekanne koguduse Facebooki ja YouTube'i lehe kaudu. Kuni Vabariigi Valitsuse kehtestatud piirangute lõpuni kirikus avalikke jumalateenistusi ei toimu, siiski on kirikus võimalik viibida palvetamiseks (sh palveküünla süütamiseks) ning kokkuleppel vaimulikega ka sakramentide (eriti pihi ja armulaua) vastuvõtmiseks. Kuni piirangute lõpuni toimuvad Zoom keskkonnas ka noorteõhtud (reedeti kell 19: <http://bit.ly/noortekad2021>) ja pühapäevakool (pühapäeviti kell 13: <http://bit.ly/pyhapae-vakool2021>) ning 29. aprillil kell 18 ka raamatuklubi arute-luõhtu Anselm Grün raamatu "Vanakssaamise kõrge kunst" ainetel (http://bit.ly/pmk_raamatuklubi). Tere tulemast osalema!

Põlva Jehoova tunnistajate kogudus

Pühapäeviti kell 11.00 pooletunnine ettekanne elulisel teemal piibli vaatevinklist. Koosolekud toimuvad videokonferentsina. Info tel 5553 8587, JW.ORG (Meist / Koosolekud)

EKOK Põlva Püha Peetri kogudus

• alates 3. maist toimuvad jumalateenistused kolmapäeviti kell 11 ja pühapäeviti kell 11.

Tere rahvas!
Ehk on viimastel päevadel keegi meie pere lemmikut näinud? Kass on pärit Põlva linnast Lao tänavalt. Isane kass on suur, kirju ja läikiva karvaga! Palun vaadake oma kinnised kuurid/garaažid ja keldrid üle. Ootame teda väga koju! Info tel 5684 6900

Ostan ratastraktori
T-25 ja
kaherealise
kartulisaputaja Poola.
506 8512

Ostan sellise
märgistusega vanu
portselanist
lauanõusid.
5370 6239

Elanike arv seisuga
01.04.2021 on 13 619
mehi 6698
naisi 6921
Ajavahemikul 22.03.2021 –
22.04.2021 sündis Põlva vallas 5
tüdrukut ja 3 poissi.

OÜ ETEST PR
ostab metsa- ja põllumaad.
Tel 50 45 215, 51 45 215,
info@est-land.ee

